

Hercegbosanska županija
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Prijedlog

ZAKON O ŠUMAMA
HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Livno, svibnja 2024. godine

Na temelju članka 15. i 26.e.) Ustava Hercegbosanske županije ("Narodne novine Hercegbosanske županije" broj: 3/96, 9/00, 9/04 10/05), Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana, _____ 2024. godine donijela je

ZAKON O ŠUMAMA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim zakonom uređuje se sustav i način upravljanja, gospodarenja, korištenja i raspolaganja šumama i šumskim zemljištima na načelima održivog gospodarenja, očuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih ekonomskih i ekoloških prihvatljivosti, planiranje u šumarstvu, financiranje i unapređivanje šuma na području Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Županija), nadzor nad primjenom ovog zakona, kaznene odredbe kao i druga pitanja od značaja za šume i šumska zemljišta.

Članak 2.

(Vlasništvo nad šumama i šumskim zemljištem)

- Šume i šumska zemljišta u vlasništvu države, u smislu ovog zakona, smatraju se imovinom države Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: šume i šumska zemljišta u vlasništvu države).
- Šume i šumska zemljišta u privatnom vlasništvu, u smislu ovog zakona, su sve šume i šumsko zemljište za koje fizička ili pravna osoba valjanim dokumentima dokaže pravo vlasništva.
- Šume i šumska zemljišta u vlasništvu države ne mogu se pravnim poslom otuđivati iz vlasništva države.

Članak 3.

(Interes Hercegbosanske županije)

- Šume i šumska zemljišta na području Hercegbosanske županije su dobra od interesa za Hercegbosansku županiju, te imaju njezinu osobitu zaštitu.
- Šume i šumska zemljišta zaštićuju se, upotrebljavaju, koriste i njima se gospodari na način određen ovim Zakonom i posebnim propisima.
- Interes Hercegbosanske županije iz stavka (1) ovog članka ostvaruje se provođenjem mjera:
  - gospodarenja šumama i šumskim zemljištima kojima se uz ekološku ravnotežu osigurava trajno održavanje i obnova šuma na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisima,
  - zaštite šuma i šumskih zemljišta te zaštite i očuvanja općekorisnih funkcija šuma i bioraznolikosti (čuvanjem šuma, zaštitom šuma od bolesti, štetnika, požara i gradnje objekata u šumi i na šumskom zemljištu, utvrđivanjem posebnih uvjeta izgradnje i dr.), na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisima,
  - provedbe i nadzora provođenja šumskogospodarskih osnova, te osiguravanje sredstava za održivo gospodarenje,
  - sudjelovanje u upravljanju i nadzoru korisnika šume kao pravne osobe koja je ovim Zakonom ovlaštena za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu države.

Članak 4.

(Šuma i šumsko zemljište)

- Šumom se smatra zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1000 m² i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta.
- Šumom se smatraju i: šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi po temelju prava služnosti, šumski putovi i druga šumska

transportna i protupožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja, površine namijenjene rekreaciji.

(3) Šumom se ne smatraju: groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolirane grupe šumskog drveća na površini do 1.000 m² kao, drvoredi, šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim mjestima.

(4) Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvaća i, područja sa smanjenim šumskim pokrivačem čije krošnje prekrivaju manje od 30% zemljišta, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume, a što obuhvaća krš, čistine, livade i pašnjake.

(5) Zemljište koje je obuhvaćeno Šumskogospodarskom osnovom, a u katastru je upisano kao oranica, vrt, livada, pašnjak, voćnjak, maslinik, vinograd, i trstik smatra se šumom u smislu ovog Zakona do trenutka izdvajanja iz šumskogospodarskog područja.

Članak 5.

(Odlučivanje smatra li se neko zemljište šumom ili šumskim zemljištem)

(1) U slučaju sumnje ili spora smatra li se neko zemljište šumom ili šumskim zemljištem Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Ministarstvo) odlučuje rješenjem uz pribavljeno mišljenje Uprave za šumarstvo Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Uprava za šumarstvo).

(2) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 6.

(Šumski proizvodi)

(1) Šumski proizvodi u smislu ovog Zakona su svi proizvodi od šuma i šumskog zemljišta, uključujući:

- a) *drvni šumski proizvodi* su svi drvni dijelovi šumskog drveća i grmlja (oblovina, prostorno drvo, kora, granjevina, korijenje i slično)
- b) *nedrvni šumski proizvodi* su svi nedrvni dijelovi šumskog drveća, grmlja i ostalih sastavnica šumskog ekosustava i usluge koje oni pružaju (listovi, cvjetovi, sjeme, plodovi, pupovi, podzemni dijelovi, humus, glina, treset, zemlja, pijesak, šljunak i kamen s površine zemlje, gljive, biljni sok, smola, med i slično)
- c) *šumski reprodukcijski materijal* je sjemenski materijal, biljni dijelovi i sadni materijal šumskih svojti i križanaca koji prvenstveno služi za podizanje i obnovu šuma.

Članak 7.

(Općekorisne i gospodarske funkcije šuma)

(1) Šume i šumska zemljišta su prirodno bogatstvo koje s općekorisnim i gospodarskim funkcijama šuma uvjetuju poseban način planiranja, gospodarenja i korištenja na načelu održivoga gospodarenja šumama.

(2) Općekorisne funkcije šuma su:

- a) zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava,
- b) utjecaj na vodni režim i kvalitetu voda,
- c) utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju,
- d) utjecaj na klimu i ublažavanje klimatskih posljedica,
- e) zaštita i unapređenje čovjekova okoliša,
- f) stvaranje kisika, ponor ugljika i pročišćavanje atmosfere,
- g) rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija,
- h) stvaranje povoljnih uvjeta za divljač i ostalu faunu,
- i) povećan utjecaj zaštitnih šuma i šuma posebne namjene na bioraznolikost.

(3) Gospodarske funkcije šuma su:

- a) proizvodnja drvnih šumskih proizvoda,
- b) proizvodnja šumskog reprodukcijskog materijala,
- c) proizvodnja nedrvnih šumskih proizvoda.

(4) Održivo gospodarenje šumama znači korištenje šuma i šumskog zemljišta na način, i u mjeri, koji održava njihovu bioraznolikost, produktivnost, kapacitet za regeneraciju, vitalnost i potencijal da trenutačno i ubuduće ispune odgovarajuće ekološke, gospodarske i društvene funkcije na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini, te koji ne uzrokuju štetu drugim ekosustavima.

Članak 8.

(Cjenik šumskih proizvoda)

- (1) Cjenik šumskih proizvoda (u daljem tekstu: cjenik) služi za utvrđivanje početne cijene šumskih drvnih sortimenata, obračun i utvrđivanje naknade za korištenje šuma u vlasništvu države koje su predviđene ovim Zakonom.
- (2) Cjenik iz stavka (1) ovog članka donosi Skupština korisnika šume iz članka 12. ovog zakona uz prethodnu suglasnost Vlade Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Vlada).
- (3) Izmjene i dopune Cjenika iz stavka (1) ovog članka vrše se na isti način kao i za njegovo donošenje.

Članak 9.

(Značenje pojedinih pojmova)

- (1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
  1. *Bioraznolikost* – je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekosustava, a uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta, životnih zajednica te raznolikost ekosustava,
  2. *Pustošenje šuma* – je svaki nezakonit zahvat u šumama i na šumskim zemljištima kojim se remeti gospodarenje šumama i smanjuje buduća vrijednost šuma,
  3. *Šumski požar* – je požar u šumi i/ili na šumskom zemljištu,
  4. *Gola sječa* – znači sječu svih stabala na površini većoj od 1000 m².
  5. *Bespravna sječa* – je svaka sječa stabala koja nije propisana šumskogospodarskim planovima ili dopuštena sukladno odredbama ovoga Zakona,
  6. *Doznaka* – podrazumijeva odabiranje, obilježavanje i evidentiranje stabala za sječu.
  7. *Gospodarenje šumama* – obuhvaća planiranje, uzgajanje, zaštitu i korištenje šuma i šumskog zemljišta u skladu sa odredbama šumskogospodarske osnove;
  8. *Gospodarska jedinica* – je prostorna uređajna jedinica šume i šumskog zemljišta na kome se osigurava trajnost gospodarenja.
  9. *Izvoditelj šumarskih radova* – fizička (obrt) ili pravna osoba koja je registrirana za izvođenje šumarskih radova, te joj je u postupku licenciranja izvoditelja šumarskih radova izdana licenca od strane Ministarstva.
  10. *Korisnik šuma* – je pravna osoba iz članka 12. ovog zakona koja sukladno odredbama ovog Zakona obavlja poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu države.
  11. *Korištenje šume* – obuhvaća sječu i transport drveta, sabiranje nedrvnih šumskih proizvoda uključujući i prodaju šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda.
  12. *Krčenje šuma* – je uklanjanje i sječa svih ili gotovo svih stabala, grmlja, niskog raslinja, panjeva i podzemnih dijelova u šumi radi provedbe prostornih planova ili izgradnje šumske infrastrukture.
  13. *Kontrolni lugar* – fizička osoba ovlaštena za čuvanje šuma i kontrolu rada lugara.
  14. *Lugar* – fizička osoba ovlaštena za čuvanje šuma.
  15. *Otvorena vatra* – je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenim ognjištem.
  16. *Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda* – podrazumijeva prijevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u prerađivačke kapacitete u kojima se vrši prerađa drveta.
  17. *Pašarenje* – je puštanje stoke na ispašu, žirenje i brst, kresanje grana i lisnika za prehranu stoke.
  18. *Sanitarna sječa* – znači sječu oboljelih, kukcima napadnutih, oštećenih, ili izvaljenih stabala.
  19. *Šumska infrastruktura* – su šumski putovi, kontrolne rampe, stalne šumske vlake, druge šumske komunikacije i objekti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
  20. *Šumski reprodukcijски materijal* – Sjeme (*šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka*); Dijelovi biljaka: (*grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka*); Mlade biljke: (*biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka*).
  21. *Šumsko uzgojnim mjerama* – se smatraju sve mjere koje doprinose osnivanju novih sastojina i poboljšanju stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta svih šuma.
  22. *Šumski ekosustav* – je dinamična zajednica biljaka, gljiva, životinja, algi i mikroorganizama i njihovog neživog okoliša koji međusobno djeluju kao funkcionalna jedinica u kojem drveće i druga drvenasta vegetacija određuju strukturne i funkcionalne odnose na određenom staništu i pri određenim ekološkim uvjetima

23. *Vlasnik šuma* – je pravna i fizička osoba koja je na zakonit način stekla pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem, tj. koja valjanim dokumentima dokaže pravo vlasništva
24. *Zaštita šuma* – je skup mjera koje su dužni poduzimati vlasnici odnosno korisnici koji gospodare šumama radi zaštite šuma od biotskih i abiotskih utjecaja.
- (2) Ostali pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju značenje određeno posebnim zakonima kojima se uređuje područje poljoprivrede i poljoprivrednog zemljišta, područje prostornog uređenja, područje gradnje, područje zaštite prirode, područje vlasništva i drugih stvarnih prava i drugim posebnim zakonima.

II. GOSPODARENJE ŠUMAMA

Članak 10.

(Gospodarenje šumama i europski kriteriji za održivo gospodarenje)

- (1) Gospodarenje šumama obuhvaća uzgoj, zaštitu i korištenje šuma i šumskih zemljišta te planiranje, projektiranje, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture, sukladno europskim kriterijima za održivo gospodarenje šumama.
- (2) Europski kriteriji za održivo gospodarenje šumom su:
- održavanje i unapređenje stanja šumskih resursa i njihov doprinos globalnom kruženju ugljika,
  - održavanja zdravstvenog stanja i vitalnosti stanja i šumskog ekosustava,
  - održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šuma (drvne i nedrvne),
  - održavanje, očuvanje i unapređenje biološke raznolikosti u šumskim ekosustavima,
  - održavanje i odgovarajuće unapređenje zaštitnih funkcija pri gospodarenju šumama (tlo i voda) i
  - održavanje ostalih socijalno-ekonomskih funkcija i uvjeta.
- (3) Radi osiguranja provedbe kriterija iz stavka (2) ovog članka, Korisnik šuma i vlasnici šuma su dužni:
- gospodariti šumama u skladu sa šumskogospodarskim osnovama;
  - dopustiti neometan pristup šumi osobama ovlaštenim za obavljanje nadzora nad gospodarenjem šumama;
  - dopustiti provedbu propisanih praćenja, izmjera za potrebe izrade šumskogospodarske osnove, te prikupljanje podataka sukladno međunarodnim obvezama.

Članak 11.

(Upravljanje i gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države)

- (1) Upravljanje šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države na području Hercegbosanske županije ostvaruje se preko Ministarstva pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.
- (2) Šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države gospodari korisnik šume iz članka 12. ovog zakona na način i uz uvjete propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima.
- (3) Šumama i šumskim zemljištima koji nisu u vlasništvu države upravljaju i gospodare njihovi vlasnici
- (4) Iznimno od odredbe stavaka (1) i (2) ovog članka za šume i šumska zemljišta u zaštićenim područjima pravna osoba kojem je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje donosi program gospodarenja šumama unutar zaštićenih područja.

Članak 12.

(Gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države)

- (1) Korisnik šume je pravna osoba od posebnog gospodarskog interesa za Hercegbosansku županiju koja gospodari šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države na području Hercegbosanske županije.
- (2) Osnivač korisnika šuma kao društva s ograničenom odgovornošću je Skupština Hercegbosanske županije.
- (3) Sjedište korisnika šuma je u Kupresu.
- (4) Naziv Korisnika šuma je »ŠUMSKO GOSPODARSKO DRUŠTVO HERCEGBOSANSKE ŠUME društvo s ograničenom odgovornošću«.
- (5) Pravni oblik, unutarnja organizacija i djelatnosti korisnika šuma utvrđeni su Odlukom o osnivanju ("Narodne novine Hercegbosanske županije, broj: 11/03,12/05 i 9/09).

Članak 13.

(Radovi gospodarenja šumama)

- (1) Korisnik šume iz članka 12. ovog zakona je dužan gospodariti šumom i šumskim zemljištem u vlasništvu države na način propisan ovim Zakonom.
- (2) Gospodarenje šumom i šumskim zemljištem obuhvaća sljedeće radove:
  - a) izrade, obnove i revizije šumskogospodarske osnove, godišnjih planova gospodarenja, projekata za izvođenje i njihova realizacija;
  - b) projektiranja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumske infrastrukture;
  - c) nadzor i video nadzor prometa šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda;
  - d) izvršavanja programa i planova prirodne i umjetne obnove šuma;
  - e) podizanje novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu;
  - f) provođenja mjera zaštite šuma u skladu sa ovim zakonom;
  - g) pružanje materijalno - tehničke podrške i opreme, te stručne pomoći Upravi za šumarstvo u provođenju aktivnosti izravne zaštite šuma u vlasništvu države;
  - h) pružanje asistencije i pomoći čuvaru šume u provođenju aktivnosti izravne zaštite šuma u vlasništvu države;
  - i) proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i ukrasnog sadnog materijala;
  - j) izvršavanja planova korištenja nedrvnih šumskih proizvoda;
  - k) održavanja neobraslog šumskog zemljišta za potrebe očuvanja bioraznolikosti;
  - l) realizacije planova razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu;
  - m) trgovanje emisijama ugljičnog dioksida, tzv. ugljičnim kreditima (eng. Carbon Credit), i ostvarivanje prihoda od prodaje ugljičnih kredita;
  - n) ostalih poslova i radova koji proizlaze iz odredbi ovog zakona.
- (2) Korisnik šuma ne može prenositi prava gospodarenja šumom iz stavka (2) ovog članka na treće osobe.
- (3) Korisnik šume obavezan je šumske drvene sortimente prodavati po tržišnim cijenama i na transparentan način sukladno važećim propisima kojima se regulira prodaja drvnih sortimenata.
- (4) Vlada na prijedlog korisnika šuma donosi Uredbu o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države.

Članak 14.

(Upravljanje i gospodarenje šumama u privatnom vlasništvu)

- (1) Šumama i šumskim zemljištima u privatnom vlasništvu upravljaju i gospodare njihovi vlasnici na način i uz uvjete propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima.
- (2) Vlasnici šuma iz stavka (1) ovog članka ugovorom uz naknadu, prenose obavljanje stručnih poslova Upravi za šumarstvo.
- (3) Vlasnici šume i šumskog zemljišta dužni su dozvoliti predstavnicima Uprave za šumarstvo pristup svom zemljištu u cilju praćenja realizacije šumskogospodarske osnove i kontrole zaštite šuma, te obavljanja drugih poslova propisanih odredbama članka 16. ovoga Zakona.
- (4) Čuvanje privatnih šuma u nadležnosti je njihovih vlasnika
- (5) Pod stručnim poslovima iz stavka (2) ovog članka podrazumijevaju se doznaka, primanje i premjeravanje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova i zaštita šuma.
- (6) Naknada iz stavka (2) ovog članka iznosi 2% od cijene projektirane neto drvene (sječive) mase po cjeniku šumskih proizvoda iz članka 8. ovog Zakona.
- (7) Naknada za biološku reprodukciju šuma iz članka 69. ovog zakona za poslove iz stavka (2) ovog članka iznosi 10 % od cijene na panju posječenih (primljenih) drvnih sortimenata po važećem cjeniku iz članka 8. ovog zakona.
- (8) Naknada iz stavka (3) ovog članka se uplaćuje na račun Proračuna Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Proračun).

Članak 15.

(Uprava za šumarstvo)

- (1) Uprava za šumarstvo Hercegbosanske županije je uprava u sastavu Ministarstva, koja ima svoje ispostave na svakom šumskogospodarskom području (u daljnjem tekstu: Uprava za šumarstvo).
- (2) Sjedište Uprave za šumarstvo je u Livnu.

Članak 16.

(Poslovi Uprave za šumarstvo)

(1) Uprava za šumarstvo obavlja sljedeće poslove:

- osigurava izravnu zaštitu šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države;
- prati realizaciju radova iz članka 13. stavka (2) ovog zakona;
- prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma, vodi katastar šuma i šumskog zemljišta i katastar šumske infrastrukture;
- izrađuje elaborat za formiranje šumsko gospodarskih područja;
- prati provedbu i vodi evidenciju važenja šumsko gospodarskih osnova za šume u vlasništvu države i za šume u privatnom vlasništvu;
- odgovorna je za nadzor nad prikupljanjem podataka i izradu šumsko gospodarskih osnova za šume u privatnom vlasništvu i pruža stručnu pomoć za izradu šumsko gospodarskih osnova za šume u vlasništvu države;
- prati realizaciju šumsko gospodarskih osnova putem godišnjih planova gospodarenja šumama;
- izrađuje plan i program za biološku obnovu šuma, programe i planove za pošumljavanje goleti koji se financiraju iz Proračuna;
- utvrđuje i vodi registar i evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja;
- vrši stručne poslove u vezi proizvodnje šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala koji proizlaze iz odredaba ovog zakona i propisa iz područja o sjemenu i sadnom materijalu i priprema potrebnu dokumentaciju o zdravstvenom stanju i kvalitetu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- prati zdravstveno stanje šuma, i prati stanje i stupanj oštećenosti šuma;
- izrađuje i prati realizaciju programa zaštite šuma i planove protupožarne zaštite i vodi baze podataka;
- prati ekonomsko stanje šumarstva, redovno podnosi izvještaj ministru o cijenama šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda i upoznaje javnost o stanju šuma i razvoju šumarstva;
- podržava i promovira znanstveno istraživačku djelatnost i transfer znanja iz područja šumarstva;
- vrši prodaju drvnih i nedrvnih proizvoda putem licitacije u slučaju da postoji mogućnost da se u tijeku deponiranja šumskim proizvodima iz članka 46. stavka (6) točke k) ovog zakona umanjí vrijednost, a financijska sredstva deponira na poseban račun proračuna; daje mišljenja za proglašavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom;
- organizira savjetovanja i pruža stručnu pomoć korisniku šume;
- provodi i primjenjuje europske standarde iz područja šumarstva;
- utvrđuje i provodi strategiju borbe protiv korupcije u šumarstvu,
- izrađuje godišnji plan rada, financijski plan i godišnji izvještaj i iste dostavlja ministarstvu;
- obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovog zakona;

Članak 17.

(Utvrdívanje granica šuma u vlasništvu države)

(1) Granice šuma u vlasništvu države moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.

(2) Granice šuma u vlasništvu države, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi sukladno važećim propisom koji uređuje premjer i katastar nekretnina.

(3) Utvrđene granice iz stavka (2) ovog članka moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat općinskog tijela nadležnog za geodetske poslove.

(4) Poslove obilježavanja granica šuma u vlasništvu države i održavanje graničnih znakova vrši korisnik šuma.

(5) Ministar donosi pravilnik o načinu obilježavanja granica šuma u vlasništvu države, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova.

Članak 18.

(Zaštita susjednih parcela)

(1) Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik ili korisnik šume treba voditi dužnu pažnju o susjednim parcelama.

(2) Ako vlasnik ili korisnik šume, u procesu gospodarenja šumom, svojim aktivnostima vrši utjecaj na susjedne parcele, obavezan je tražiti suglasnost vlasnika susjedne parcele prije nego započne tu aktivnost. Ako se ne može doći do sporazuma, Uprava za šumarstvo će odlučiti o tome je li se ta aktivnost može provesti i u kojem obliku, a naknada se utvrđuje sporazumno ili putem nadležnog suda.

Članak 19.

(Evidencija o izvršenim radovima)

(1) Korisnik šume i Uprava za šumarstvo je dužna voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko gospodarskom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje.

(2) Korisnik šume je dužan podatke predviđene evidencijama iz stavka (1) ovog članka evidentirati za proteklu godinu i dostaviti Upravi za šumarstvo najkasnije do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Uprava za šumarstvo dužna je podatke predviđene evidencijama iz stavka (1) ovog članka evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 1. veljače tekuće godine.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija iz stavka (1). ovog članka.

Članak 20.

(Katastar šuma)

(1) Korisnik šuma je dužan Upravi za šumarstvo dostaviti katastar šuma u vlasništvu države i katastar šuma u privatnom vlasništvu najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu sa evidentiranim svim promjenama u tijeku godine.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma u vlasništvu države i katastar šuma u privatnom vlasništvu.

Članak 21.

(Kretanje i posjet šumi ili šumskim zemljištima)

(1) Fizičke osobe mogu se kretati šumom ili šumskim zemljištem kao posjetitelji šuma, ako nije drukčije određeno ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Posjetom šumi ili šumskom zemljištu smatra se šetnja i ostali oblici građanskog uživanja u šumi i/ili šumskom zemljištu, bez stjecanja imovinske koristi.

(3) Posjetitelji šume ili šumskog zemljišta preuzimaju sve rizike kojima su izloženi prilikom kretanja šumom ili šumskim zemljištem.

(4) Korisnik šume i vlasnici šuma nisu dužni poduzimati posebne mjere opreza prema posjetiteljima šuma niti se može smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili ozljede koje pretrpe takve osobe, osim ako su bile nanesene namjerno ili grubom nepažnjom prilikom obavljanja redovite djelatnosti gospodarenja šumom.

(5) Bez odobrenja korisnika šuma ili vlasnika šume zabranjeno je:

a) sakupljati nedrvne šumske proizvode u količini koja prelazi 5 kg;

b) ulaziti u ograđena i/ili znakovima zabrane ulaska označena šumska područja i zatvorene šumske ceste;

c) ulaziti u područja, šumske ceste ili izletišta, gdje se vrši sječa;

d) ulaziti u obilježena područja prirodne obnove, pošumljena područja i šumske rasadnike i ulaziti u predjele i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.

(6) Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radove gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i drugim opravdanim razlozima, a niti kojem slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskom zemljištu.

(7) U šumi i na šumskom zemljištu uz prethodno pribavljenu suglasnost korisnika šuma dozvoljeno je i bez naknade smještati pčelinjake i obilježavati planinarske staze. U prethodnoj suglasnosti se navodi mjesto i određuje površina za smještaj pčelinjaka, te mjesto kroz koji staza prolazi sa koordinatama prelomih točaka. Korisnik šuma ne odgovara za štetu nastalu na pčelinjaku.

III. PLANIRANJE U ŠUMARSTVU

Članak 22.

(Osnivanje šumsko gospodarskog područja)

- (1) U cilju osiguranja racionalnog i trajnog gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države, osniva se šumsko gospodarsko područje.
- (2) Jedno šumsko gospodarsko područje predstavlja u administrativnom, zemljopisnom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosustavima na području jedne lokalne samouprave.
- (3) Šumsko gospodarsko područje dijeli se na gospodarske jedinice.
- (4) Odluku o osnivanju šumsko gospodarskih područja i reviziji njihovih granica donosi Vlada uz pribavljenu suglasnost jedinice lokalne samouprave, a ista se zasniva na stručnom elaboratu Uprave za šumarstvo.
- (5) Sadržaj i elemente stručnog elaborata iz stavka (5) ovog članka Pravilnikom propisuje ministar.

Članak 23.

(Šumsko gospodarska osnova)

- (1) Šumama na prostoru jednog šumsko gospodarskog područja se gospodari po odredbama šumsko gospodarske osnove, godišnjeg plana gospodarenja i projekta za izvođenje.
- (2) Ukoliko ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumsko gospodarske osnove, šumama u vlasništvu države i privatnom vlasništvu može se gospodariti najdulje dvije godine na temelju godišnjeg plana gospodarenja. Godina izvršenja godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumsko gospodarske osnove.
- (3) Odredbe šumsko gospodarske osnove i godišnjeg plana gospodarenja su obvezne.
- (4) Ukupan obujam sječa predviđen šumsko gospodarskom osnovom za uređajno razdoblje, po vrstama drveća i gospodarskim klasama, može se prekoračiti samo u slučaju kada se radi o sanitarnim sječama i to uz prethodno odobrenje Uprave za šumarstvo i nadležne šumarske inspekcije.

Članak 24.

(Izrada šumsko gospodarske osnove)

- (1) Šumsko gospodarsku osnovu može izrađivati pravna osoba koja je registrirana za te poslove uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.
- (2) Za poslove izrade šumsko gospodarske osnove može se registrirati pravna osoba koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje četiri diplomirana inženjera šumarstva ili magistra šumarstva, sa radnim iskustvom od najmanje pet godina i položenim stručnim šumarskim ispitom.
- (3) Za točnost stručnih podataka (površina, drvena zaliha, prirast, etat, propis šumsko uzgojnih radova) navedenih u šumskogospodarskoj osnovi odgovorna je pravna osoba kojoj je povjerena izrada šumsko gospodarske osnove.
- (4) Propuste u izradi i nedostatke šumsko gospodarske osnove utvrđene od strane stručnog povjerenstva iz članka 26. stavka (2) ovog Zakona, dužna je otkloniti o svom trošku pravna osoba kojoj je povjerena izrada šumsko gospodarske osnove.
- (5) Za izradu šumsko gospodarske osnove za šume u vlasništvu države odgovoran je korisnik šuma dok za izradu šumsko gospodarske osnove za šume u privatnom vlasništvu odgovorna je Uprava za šumarstvo.
- (6) Troškove izrade ili revizije šumsko gospodarske osnove i troškove rada povjerenstva iz članka 26. stavka (2) ovog Zakona:
  - a) za šume u vlasništvu države snosi korisnik šuma,
  - b) za šume u privatnom vlasništvu snosi Uprava za šumarstvo.
- (7) Vlasnik svih dokumenata u elektronskom ili drugom obliku izrađenih i pripremljenih tijekom izrade šumsko gospodarske osnove za šume u državnom vlasništvu i šume u privatnom vlasništvu je Ministarstvo.

Članak 25.

(Nadzor nad izradom šumsko gospodarske osnove)

- (1) Nadzor nad izradom šumsko gospodarske osnove je obavezan.
- (2) Nadzor nad izradom šumsko gospodarske osnove može vršiti pravna osoba iz članka 24. stavka (3) ovog zakona ili fizička osoba, diplomirani inženjer šumarstva ili magistar šumarstva sa radnim iskustvom od najmanje pet godina i položenim stručnim šumarskim ispitom uz prethodno pribavljanju suglasnost Ministarstva.

(3) Fizičku ili pravnu osobu iz stavka (2) ovog članka koja nadzire izradu šumsko gospodarske osnove Ministar imenuje rješenjem.

(4) Troškove nadzora izrade šumskogospodarske osnove snosi Ministarstvo

Članak 26.

(Postupak odobravanja ili revizije šumsko gospodarske osnove)

(1) Šumskogospodarsku osnovu ili njezinu reviziju Ministarstvo odobrava rješenjem i to na prijedlog korisnika šuma za šume u vlasništvu države, a za šume u privatnom vlasništvu na prijedlog Uprave.,.

(2) Šumskogospodarska osnova odobrava se na temelju mišljenja stručnog povjerenstva kojeg osniva ministar rješenjem.

(3) Šumsko gospodarska osnova za šume u vlasništvu države odobrava se za šume u granicama jednog šumsko gospodarskog područja, a za šume u privatnom vlasništvu odobrava se jedinstvena osnova za sve šume jedne općine/grada.

(4) Prilikom postupka odobravanja šumsko gospodarske osnove Ministarstvo je dužno zatražiti mišljenje jedinice lokalne samouprave za čije se područje izrađuje šumsko gospodarska osnova.

(5) Jedinica lokalne samouprave je dužna dati mišljenje iz stavka (4) ovog članka najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(6) Ukoliko jedinice lokalne samouprave ne daju mišljenje u roku iz stavka (5) ovog članka šumsko gospodarska osnova se može odobriti.

(7) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od odredaba šumsko gospodarske osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uvjeta, potrebno je izvršiti njezinu reviziju.

(8) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) Korisnik šuma je, nakon odobravanja šumskogospodarske osnove, dužan dostaviti elektronski i pisani primjerak novoizrađene osnove i sve uređajne elaborate po Gospodarskim jedinicama Ministarstvu i Upravi za šumarstvo.

Članak 27.

(Sadržaj šumsko gospodarske osnove)

(1) Šumsko gospodarska osnova za šume u vlasništvu države obvezno sadrži:

- a) pisani akt o mišljenju lokalne samouprave ukoliko je isto dano;
- b) uvodni dio sa razlozima za donošenje;
- c) stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja;
- d) analizu i ocjenu gospodarenja u proteklom uređajnom razdoblju;
- e) plan gospodarenja i razvoja šuma za naredno uređajno razdoblje sa:
  - planom sječa,
  - planom šumsko uzgojnih radova,
  - planom proizvodnje i tehnologije rada,
  - planom zaštite šuma,
  - planom za očuvanje i unapređenje bioraznolikosti, ekoloških i socijalnih funkcija šume,
  - planom investicijskih ulaganja,
  - planom korištenja nedrvenih proizvoda šuma.
- f) ekonomsko-financijsku analizu.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju elementi za izradu, postupak donošenja i reviziju šumsko gospodarskih osnova za šume u vlasništvu države i za šume u privatnom vlasništvu.

Članak 28.

(Godišnji planovi realizacije šumsko gospodarske osnove)

(1) Šumsko gospodarska osnova se realizira godišnjim planovima koji sadrže prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po osnovi.

(2) Sastavni dio godišnjeg plana gospodarenja šumama su projekti za izvođenje svih planiranih radova.

(3) Suglasnost na godišnji plan gospodarenja šumama, koji je korisnik šuma dužan dostaviti najkasnije do 31. prosinca tekuće za iduću godinu, daje Uprava za šumarstvo u roku od 30 dana od dana prijema plana.

(4) Radovi predviđeni godišnjim planom gospodarenja ne mogu započeti bez suglasnosti Uprave za šumarstvo.

(5) Godišnji plan gospodarenja korisnik šuma je dužan u roku od 5 (pet) dana od dana dobivanja suglasnosti iz stavka (3) ovog članka dostaviti, šumarskoj inspekciji i jedinicama lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju, sadržaj i elementi za izradu godišnjeg plana gospodarenja.

Članak 29.

(Projekt za izvođenje)

(1) Projekt za izvođenje se izrađuje za uređajnu jedinicu – odjel/odsjek za šume u vlasništvu države i katastarsku parcelu/parcele za šume u privatnom vlasništvu. Odredbe projekta za izvođenje su obvezne.

(2) Projekt za izvođenje sadrži: radove uzgoja, zaštite i iskorištavanja šuma po obujmu, mjestu i vremenu izvođenja, podatke o bruto drvnj zalih, prirastu, doznačenoj drvnj masi po vrstama drveća i drvnj zalih poslije sječe sve u krupnom drvetu, sortimentnom napadu, kartu sa ucrtanim dužinama putova, postojećim i projektiranim vlakama, izvorima voda i vodotocima, ostalim objektima, procjenu utjecaja radova na okoliš i ekonomsku analizu.

(3) Radovi predviđeni projektom za izvođenje trebaju biti izvršeni u roku od dvije godine od dana njegovog donošenja.

(4) Rok iz stavka (3) ovog članka može se iz opravdanih razloga produžiti najdulje za jednu godinu uz prethodnu suglasnost šumarske inspekcije.

(5) Projekt za izvođenje mogu izrađivati diplomirani inženjeri ili magistri sa završenim šumarskim fakultetom i položenim stručnim šumarskim ispitom. Korisnik šuma, odnosno vlasnik privatne šume, određuje osobu za izradu projekta.

(6) Projekt za izvođenje u šumama u vlasništvu države odobrava korisnik šuma, a za šume u privatnom vlasništvu odobrava Uprava za šumarstvo.

(7) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka jedan projekt za izvođenje može se izraditi za više odjela u slučaju sanitarnih sječa u granicama jedne gospodarske jedinice.

(8) Ukoliko obujam sječa prelazi 100 m³ krupnog drveta po vlasniku u šumama u privatnom vlasništvu ili u odjelu/odjelima šuma u vlasništvu države obvezna je izrada projekta za izvođenje

(9) Korisnik šuma imenuje osobu za realizaciju projekta sa završenim šumarskim fakultetom, koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.

(10) Projekt za izvođenje ima trajan karakter i čuva se u arhivi korisnika šuma i Uprave za šumarstvo za vlasnike šuma u privatnom vlasništvu.

IV. KORIŠTENJE ŠUMA

Članak 30.

(Doznaka stabala za sječ u šumama u vlasništvu države)

(1) Doznaka stabala za sječ vrši se obilježavanjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem.

(2) Doznakom se smatra i obilježavanjem površine šume planirane za čistu sječ ili krčenje, kao i obilježavanje posebnim žigom panjeva bespravno posječenih stabala.

(3) Doznaku stabala za sječ u šumama u vlasništvu države može vršiti diplomirani inženjer ili magistar sa završenim šumarskim fakultetom sa položenim stručnim šumarskim ispitom koga odredi korisnik šuma.

(4) Iznimno od odredbe stavka (2) ovog članka, doznaku stabala za sječ može vršiti bachelor šumarstva sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način doznake i sječe stabala i obilježavanja površina za sječ u vlasništvu države.

Članak 31.

(Doznaka stabala za sječ u šumama u privatnom vlasništvu)

(1) Doznaku stabala ili obilježavanje površina za sječ u šumama u privatnom vlasništvu obavlja diplomirani inženjer ili magistar sa završenim šumarskim fakultetom sa položenim stručnim šumarskim ispitom kojeg rješanjem ovlasti Uprava za šumarstvo.

(2) Osoba iz stavka (1) ovog članka je dužna prije izvršenja doznake i sječe stabala, snimiti koordinatne točke na terenu i pribaviti suglasnost korisnika šume ukoliko šuma u privatnom vlasništvu graniči sa šumom u vlasništvu države, te po dobivenoj suglasnosti i po izvršenoj doznaci, izraditi rekapitulaciju o izvršenoj doznaci odnosno izraditi projekt za izvođenje radova sječe stabala i šumsko-uzgojnih radova ukoliko je

godišnji obujam sječa veći od 100 m³ po vlasniku.

- (3) Zahtjev za doznaku i sječu stabala u šumama u privatnom vlasništvu podnosi se Upravi za šumarstvo.
- (4) Uz zahtjev iz stavka (2) ovog članka potrebno je podnijeti dokaze o pravu vlasništva iz zemljišne knjige.
- (5) Izuzetno od odredbe stavka (4) ovog članka, na području jedinice lokalne samouprave gdje nisu uspostavljene Zemljišne knjige, doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu može se odobriti podnositelju zahtjeva koja pribavi i podnese druge dokaze.
- (6) Način, uvjete i vrstu dokaza u postupku izdavanja odobrenja iz stavka (5) ovoga članka na prijedlog Uprave za šumarstvo, odlukom će propisati Vlada.
- (7) Podnositelj zahtjeva iz stavka (3) ovog članka je dužan prikupiti potrebnu dokumentaciju, prethodno obilježiti granice svog posjeda osobi koje moraju odgovarati kopiji dostavljenog katastarskog plana i pokazati ih ovlaštenoj, te je osobno odgovoran za eventualne povrede granica tuđeg posjeda, povrede prava vlasništva ili iznošenje drugih pogrešnih podataka.
- (8) Rješenje iz stavka (1) ovog članka je konačno, te se protiv istog može pokrenuti upravni spor.
- (9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način doznake i sječe stabala i obilježavanja površina za sječu.

Članak 32.

(Odobrenje za sječu)

- (1) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznake, izrade projekta za izvođenje te obavještanja uprave za šumarstvo i uz terenski obilazak i mišljenje šumarske inspekcije.
- (2) Odobrenje sječe doznačenih stabala u šumama u privatnom vlasništvu vrši se na temelju rješenja Uprave za šumarstvo.
- (3) Šteta koja nastane prilikom sječe na šumskom zemljištu mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja šumskih drvnih sortimenata.
- (4) Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumsko gospodarskom osnovom, godišnjim planom gospodarenja, ovim zakonom ili propisima koji su doneseni na temelju ovog zakona, nadležni šumarski inspektor može zabraniti izvođenje radova dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.
- (5) Rješenje iz stavka (2) ovog članka je konačno, te se protiv istog može pokrenuti upravni spor.

Članak 33.

(Promet drvnih i nedravnih šumskih proizvoda)

- (1) Drvni šumski proizvodi i drvo posječeno u šumi mogu se puštati u promet samo ako su premjereni, obrojčani, žigosani te je izdan otpremni iskaz sukladno pravilniku iz stavka (4) ovog članka.
- (2) Nedrvni šumski proizvodi koji se koriste za komercijalne svrhe i šumski reprodukcijски materijal mogu se transportirati te puštati u promet samo ako je za njih izdan otpremni iskaz.
- (3) Žigovanje, obrojčavanje, premjeravanje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potječe iz šume na šumskom zemljištu u vlasništvu države vrši korisnik šuma, a za drvo iz šuma u privatnom vlasništvu Uprava za šumarstvo.
- (4) Ministar donosi Pravilnik kojim se propisuje način žigovanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potječe iz šuma u vlasništvu države i šuma u privatnom vlasništvu, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvene sortimente u unutarnjem prometu, trgovini između trećih osoba kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza.

Članak 34.

(Promet drvnih šumskih proizvoda izvan šume i šumskog zemljišta)

- (1) Drvni šumski proizvodi i drvo posječeno izvan šume i šumskog zemljišta na poljoprivrednom ili građevinskom zemljištu, međama, grobljima, uz javne putove, parkovima, pojedinačna stabla i sl., mogu se puštati u promet samo ako su premjereni, obrojčani, žigosani te je izdan otpremni iskaz sukladno pravilniku iz članka 33. stavka (5) ovog Zakona.
- (2) Zahtjev za doznaku i sječu stabala iz stavka (1) ovog članka podnosi se Upravi za šumarstvo.
- (3) Stručne poslove iz stavka (1) ovog članka vrši Uprava za šumarstvo.
- (4) Naknada za obavljanje stručnih poslova i naknada za biološku reprodukciju šuma za poslove iz stavka (3) ovog članka uplaćuje se sukladno članku 14. stavcima (4) i (5). ovog zakona.

Članak 35.

(Tehnički prijem radova)

- (1) Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova sječe, a najkasnije u roku od 30 dana od dana okončanja radova.
- (2) Povjerenstvo za tehnički prijem radova u šumama u vlasništvu države rješenjem osniva korisnik šuma, a za šume u privatnom vlasništvu Uprava za šumarstvo.
- (3) Povjerenstvo iz stavka (2) ovog članka sastoji se od najmanje tri člana i to: jednog diplomiranog inženjera ili magistra sa završenim šumarskim fakultetom koji je izradio projekt za izvođenje radova i jednog diplomiranog inženjera ili magistra sa završenim šumarskim fakultetom predstavnika Uprave za šumarstvo. Realizator projekta ne može biti član povjerenstva.
- (4) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu izvršeni u skladu sa projektom za izvođenje, izvođač radova je dužan utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi Povjerenstvo. Nakon proteka roka Povjerenstvo vrši ponovni pregled.
- (5) Tehnički prijem radova pošumljavanja vrši se poslije dvije godine od završetka njihovog izvođenja i obavlja se sukladno stavku (3) ovoga članka.
- (6) O izvršenom tehničkom prijemu izvedenih radova, Povjerenstvo na licu mjesta mora sačiniti zapisnik (TPI) u kojem se obvezno konstatira obujam i kvaliteta izvršenih radova po projektu za izvođenje i koji mora biti potpisan od strane svih članova Povjerenstva.
- (7) Primjerak zapisnika povjerenstva dostavlja se u roku od osam dana od dana završetka pregleda nadležnom šumarskom inspektoratu i izvoditelju radova.
- (8) Svi izvršeni radovi i nalaz povjerenstva evidentiraju se u propisane knjige evidencije.

Članak 36.

(Stručni šumarski ispit)

- (1) Za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaže se stručni šumarski ispit.
- (2) Stručni šumarski ispit mogu polagati diplomirani inženjeri ili magistri šumarstva sa završenim šumarskim fakultetom, sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja.
- (3) Osobe iz stavka (2) ovog stavka oslobođene su polaganja stručnog šumarskog ispita ako imaju više od deset godina radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja kao i magistri i doktori šumarskih znanosti.
- (4) Uvjete i način polaganja stručnog šumarskog ispita Ministar propisuje pravilnikom.

Članak 37.

(Zabranjene radnje u šumi i na šumskom zemljištu)

- (1) Zabranjeno je pustošenje šuma, bespravna sječa stabala ili njihovo oštećivanje.
- (2) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno u šumama u vlasništvu države korisnik šume može, sukladno izrađenom programu, uz naknadu dopustiti:
  - pašarenje, brst i žirenje,
  - skupljanje i odnošenje šušnja, mahovine, šumskih plodova i drugih šumskih proizvoda
  - odnošenje humusa, šljunka, kamena, treseta i listinca i
  - smolarenje.
- (3) Vlasnik šume može dopustiti u svojoj šumi pašarenje, brst i žirenje te sakupljati i iznositi iz šume nedrvne šumske proizvode u skladu s šumskogospodarskom osnovom za šume u privatnom vlasništvu i posebnim propisima.
- (4) Korisnik šume može za vlastite potrebe koristiti rastreseni i nekompaktni kameni materijal na lokalitetima predviđenim šumskogospodarskom osnovom i godišnjim planovima realizacije šumskogospodarske osnove u svrhu izgradnje i održavanja šumskih puteva.
- (5) Nedrvne šumske proizvode iz ovog članka nije dozvoljeno stavljati u promet bez odobrenja korisnika šume ili vlasnika šume.
- (6) U šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države vrstu nedrvenih šumskih proizvoda, visinu naknade, uvjete za sakupljanje, te način korištenja šume i šumskog zemljišta utvrđuje općim aktom korisnik šume, a za šume u privatnom vlasništvu Uprava.

Članak 38.

(Krčenje šuma)

- (1) Krčenje se može dozvoliti:
  - a) u svrhu izgradnje šumske infrastrukture,
  - b) u svrhu očuvanja stanišnih tipova i staništa vrsta u degradiranim sastojinama;
  - c) ako se šuma ili šumsko zemljište radi interesa BiH, Federacije ili Županije trebaju privesti drugoj namjeni,
  - d) ako to zahtijevaju interesi sigurnosti ili obrane zemlje,
  - e) u svrhu provedbe zahvata u prostoru sukladno aktima za provedbu prostornih planova,
  - f) ako je to potrebno radi građenja građevina koje se prema prostornom planu odnosno posebnom propisu mogu graditi izvan građevinskoga područja bez akta iz točke e) ovoga stavka.
- (2) Dozvolu iz stavka (1) ovoga članka izdaje Ministarstvo.
- (3) Zemljište na kojem je izvršeno krčenje šume mora se u roku od dvije godine privesti namjeni radi koje je obavljeno krčenje. U protivnome, zemljište se mora pošumiti u tijeku iduće godine na trošak podnositelja zahtjeva.
- (4) Podnositelj zahtjeva u svrhu krčenja šume iz stavka (1) točki e) i f) obavezan je uplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine kojoj se mijenja namjena dodajući tome tržišnu vrijednost drveta koja se dobije sječom.
- (5) Naknada iz stavka (4) ovog članka se uplaćuje kao prihod Proračuna Županije u iznosu od 50 % i prihod Proračuna jedinice lokalne samouprave na čijem području je izvršeno krčenje u iznosu od 50 % .
- (6) Visinu naknade iz stavka 10. ovog članka procjenjuje stručno povjerenstvo kojeg imenuje Ministar.
- (7) Drvena masa zatečena u šumi i šumskom zemljištu zatečena prilikom krčenja pripada korisniku šume.
- (8) Protiv odluke o zahtjevu za izdavanjem dozvole iz stavka (2) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

V. ZAŠTITA ŠUMA

Članak 39.

(Praćenje zdravstvenog stanja šuma i mjere zaštite)

- (1) Korisnik šuma i Uprava za šumarstvo su dužni pratiti zdravstveno stanje šuma i poduzimati mjere radi zaštite šuma i šumskih zemljišta od biotskih i abiotskih čimbenika sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.
- (2) Kada zdravstveno stanje šuma zahtjeva poduzimanje intenzivnih mjera praćenja i suzbijanja štetnih organizama, ministar može naredbom propisati njihovo provođenje.

Članak 40.

(Sanitarne sječe i druge preventivne mjere)

- (1) Korisnik šuma i vlasnici šuma provode ili osiguravaju provođenje sanitarne sječe prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem kukaca, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama.
- (2) U šumama u privatnom vlasništvu Uprava za šumarstvo mora osigurati sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma ne mogu sami provesti sanitarnu sječū.
- (3) Troškovi sanitarne sječe u slučaju iz stavka (2) ovog podmiruju se od ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata nastalih sanitarnom sječom.
- (4) Početna cijena drvnih sortimenata sanitarne sječe u slučaju iz stavka (2) ovog članka se određuju po važećem cjeniku drvnih sortimenata na panju.
- (5) Od ostvarenih prihoda iz stavka (4) ovog članka uplaćuju se sredstva za stručne poslove doznake sukladno članku 14. stavku (4) ovog zakona i sredstva biološke reprodukcije za primanja, premjerbe i otpremanja sukladno članku 14. stavku (5) ovog zakona.
- (6) Vlasniku šume u kojoj je izvršena sanitarna sječa iz stavka (2) ovog članka uplaćuje se novčana sredstva u vrijednosti prodanih drvnih sortimenata na panju po cjeniku umanjeno za naknade iz stavka (5) ovog članka ukoliko dokaže pravo vlasništva nad šumom sukladno članku 31. ovog zakona, u protivnom sredstva se uplaćuju na poseban račun Proračuna.
- (7) Ukoliko se u roku od deset godina od završetka radova u šumi u privatnom vlasništvu u kojoj je izvršena sanitarna sječa dokaže pravo vlasništva, vlasnik ima pravo na naknadu novčanih sredstava sukladno stavku (6) ovog članka, u iznosu prema važećem cjeniku korisnika državnih šuma u doba sječe.

(8) Ukoliko doznačena drvena masa krupnog drveta sanitarne sječe iz stavka (2) ovog članka ne prelazi 100m³, Uprava za šumarstvo odabire izvođača radova i vrši prodaju drvnih sortimenata na panju po važećem cjeniku.

(9) Ukoliko doznačena drvena masa krupnog drveta sanitarne sječe u slučaju iz stavka (2) ovog članka prelazi 100m³, odabir izvođača radova Uprava za šumarstvo vrši putem javne nabave s početnom cijenom prodaje drvnih sortimenata sukladno stavku (4) ovog članka. Ostvarena cijena prodaje ne smije biti manja od početne cijene

(10) Dodatni prihodi ostvareni prodajom drvnih sortimenata na panju putem javne nabave iz stavka (9) ovog članka uplaćuju se na poseban račun proračuna.

(11) Zaražena i mrtva neposječena stabla, pojedinačna ili u malim grupama, ne moraju biti posječena u kontekstu sanitarne sječe ako se mogu smatrati obogaćenjem šumske bioraznolikosti i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju sastojinama.

(12) O stupnju ugroženosti iz stavka (10) ovog članka korisnik šuma i vlasnici šuma koji su odgovorni osigurati sanitarnu sječicu će pribaviti mišljenje od Uprave za šumarstvo.

(13) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obujam mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja.

Članak 41.

(Obnova šuma nakon nepogode)

(1) U slučaju nepogode u šumi prouzročene bilo kojim biotskim ili abiotskim čimbenicima, uključujući i šumske požare, korisnik šume i Uprava za šumarstvo za šume u privatnom vlasništvu, pripremaju projekt za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta.

(2) Projekt sadrži opis nepogode, stupanj oštećenja šume te propisuje mjere koje se trebaju provesti kao i troškove sanacije i obnove.

Članak 42.

(Sanacija i umjetna obnova opožarenih površina)

(1) Sve površine nastale čistom sječicom i opožarene površine obrasle šumom Korisnik šuma je dužan sanirati u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.

(2) Korisnik šuma je dužan umjetno obnoviti površine na kojima nije uspjelo prirodno pomlađivanje, površine na kojima je izvršeno pustošenje, bespravna sječica i površine na kojima je došlo do propadanja šuma, i to u roku od dvije godine, ako taj rok nije utvrđen šumskogospodarskom osnovom.

(3) Pošumljavanje se vrši prema planu za pošumljavanje koji naročito sadrži sljedeće:

- a) površine koje će se pošumljavati,
- b) naziv šumsko gospodarskog područja,
- c) gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
- d) suglasnost vlasnika zemljišta, ako je on potreban;
- e) analizu prirodnih karakteristika staništa, naročito u smislu tla i klimatskih uvjeta;
- f) izbor vrsta drveća, posebne karakteristike sadnica i opis razloga za njihov izbor;
- g) gustoću, način i tehniku sadnje;
- h) troškove sadnje i troškove održavanja pošumljenog područja za razdoblje od najmanje pet godina;
- i) procjenu funkcija koje će tek zasađene šume obavljati u tim predjelima;
- j) mjere zaštite od požara.

(4) Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucrtane na karti odgovarajuće razmjere.

Članak 43.

(Mjere zaštite šuma od požara i plan za zaštitu od požara)

(1) U šumi ili na šumskom zemljištu te na zemljištu 50 metara od ruba šume ne smije se ložiti otvorena vatra.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, u šumi ili na šumskom zemljištu dopušteno je, izvan protupožarne sezone, ložiti vatru na šumskim radilištima i u svrhu uspostave šumskog reda, sve pod uvjetima i uz mjere opreznosti koje odredi Uprava za šumarstvo.

(3) Korisnik šume u suradnji sa Upravom za šumarstvo i nadležnim tijelom civilne zaštite, izrađuje plan za zaštitu šuma od požara.

(4) Korisnik šume i vlasnici privatnih šuma dužni su redovito pismeno izvješćivati Upravu za šumarstvo i tijelo mjerodavno za poslove civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu.

(5) Ministar donosi pravilnik o načinu utvrđivanja, obujmu i visini štete pričinjene od požara u šumi i na šumskom zemljištu, te sadržaju planova za zaštitu od požara i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima.

Članak 44.

(Odlaganje otpada)

(1) U šumi je zabranjeno odlagati otpad.

(2) Korisnik šume i vlasnici šuma dužni su otpad ukloniti iz šume te nastale troškove u vezi s tim poslovima imaju pravo naplatiti od osobe koja je taj otpad odložila u šumu i na šumsko zemljište.

(3) Korisnik šume i druge pravne osobe koje koriste šume u vlasništvu države uklonjeni otpad odlažu na za to predviđena odlagališta na području jedinice lokalne samouprave sa čijeg se područja uklanja otpad.

Članak 45.

(Zaštita ugroženih vrsta)

(1) Nije dozvoljena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje vrsta drveća i grmlja koje su važećim Zakonom o zaštiti prirode svrstane u kategoriju strogo zaštićenih vrsta čija se zaštita provodi zabranom korištenja.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka Uprava za šumarstvo može odobriti sječu vrsta drveća i grmlja iz stavka (1) ovoga članka ako su ista suha ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju izvor zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i radi provođenja mjera njege, obnove i zaštite genofonda ovih vrsta u nasadima i prirodnim šumama i drugim slučajevima u skladu sa propisom o zaštiti ugroženih vrsta.

(3) Protiv rješenja iz stava (2) ovoga članka može se izjaviti žalba ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Članak 46.

(Čuvanje šuma)

(1) Uprava za šumarstvo je dužna osigurati neposrednu zaštitu šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu države od bespravnog prisvajanja, korištenja, šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda kao i drugih protupravnih radnji, putem organizirane čuvarske službe.

(2) Vlasnici šuma i šumskog zemljišta dužni su sami čuvati svoju šumu i šumsko zemljište.

(3) Čuvanje šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu države obavljaju osobe – kontrolni lugari i lugari, (u daljnjem tekstu: čuvar šuma) koji imaju najmanje srednju stručnu spremu šumarskoga smjera (III ili IV stupanj), te koja ispunjavaju uvjete za nošenje oružja kao i druge uvjete određene posebnim propisima.

(4) Čuvar šuma je ovlaštena službena osoba koja ima ovlasti sukladno ovom zakonu.

(5) Čuvar šume službu obavlja u službenoj odjeći, mora biti naoružan i mora posjedovati iskaznicu čuvara šume kojom potvrđuje status čuvara šume. Iskaznicu imaju i ostale stručne osobe koje imaju ovlasti za poslove zaštite šume.

(6) Dužnosti čuvara šuma su:

- a) čuvati šumu i šumsko zemljište od šumskih požara na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
- b) čuvati šumu i šumsko zemljište od bespravnog zauzimanja i korištenja, od bespravnih sječa, sprječavati bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
- c) evidentirati bespravno posječena stabla u propisane obrasce i označava ih;
- d) pratiti pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanosene šumi od divljači;
- e) pratiti održavanje šumskog reda;
- f) sprječavati nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
- g) zaustavljati prijevozna sredstva i pregledati prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;
- h) pregledati porijeklo drveta u pogonima za preradu drveta i na svim drugim mjestima gdje se drvo skladišti;
- i) privremeno izuzeti drvne i nedrvne šumske proizvode koji su stavljeni u promet suprotno

odredbama ovog Zakona;

- j) u slučaju sumnje da se protupravno prisvojeni (krađa) drvni ili nedrvni proizvodi nalaze na privatnom posjedu obavijestiti nadležna tijela policije radi utvrđivanja porijekla drvnih sortimenata;
- k) narediti deponiranje privremeno oduzetih šumskih proizvoda na mjesto koje odredi Uprava za šumarstvo;
- l) pregledati transport – promet na šumskim putovima;
- m) sprječavati odlaganje otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;
- n) sačinjavati zapisnik o protupravnoj radnji sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji, izvršiteljima i visini štete;
- o) legitimirati sve osobe zatečene u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i kaznenih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih osoba na drugi način;
- p) poduzimati mjere da bi se sačuvali tragovi kaznenog djela, predmeti na kojima je ili pomoću kojih je počinjeno kazneno djelo i drugi dokazi o njima i
- q) postupati po nalogu šefa ispostave i direktora Uprave za šumarstvo,
- r) obavještavati neposrednog rukovoditelja, policijsku upravu i nadležnu šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima.

(7) Poslovi čuvara šume poslovi su s posebnim uvjetima rada.

(8) Posebni uvjeti rada čuvara šume su:

- držanje i nošenje vatrenoga oružja (kratke cijevi);
- rad pod nepovoljnim utjecajem atmosferskih prilika i rad na otvorenom prostoru;
- noćni rad;
- opasnost od divljih i ostalih životinja.

(9) Čuvaru šume pripada dodatak na plaću na temelju posebnih uvjeta rada u iznosu 30% od osnovne plaće.

(10) Kontrolni lugar kontrolira rad lugara, vrši ispomoć prilikom organiziranja ophodnja, posebno u tijeku vikenda, blagdana i u neradnom vremenu, organizira čuvanje šuma na području svoje Ispostave i u slučajevima odsutnosti lugara sam preuzima čuvanje, po nalogu šefa Ispostave ili direktora Uprave za šumarstvo, po potrebi je dužan obavljati poslove na cijelom području Hercegbosanske županije, te obavlja ostale poslove koji su mu ovim zakonom stavljeni u nadležnost.

(11) Lugar obavlja poslove čuvara šuma sukladno odredbama ovog članka, te obavlja sve poslove koje mu naredi kontrolni lugar, po nalogu kontrolnog lugara ili direktora Uprave za šumarstvo, po potrebi je dužan obavljati poslove na cijelom području Hercegbosanske županije, te obavlja ostale poslove koji su mu ovim zakonom stavljeni u nadležnost.

(12) Za sve bespravne aktivnosti iz stavka (6) ovog članka, čuvar šuma obvezan je bez odgađanja sačiniti zapisnik o protupravnoj radnji sa neophodnim podacima radi izdavanja prekršajnog naloga, odnosno putem Uprave za šumarstvo podnijeti zahtjev nadležnom sudu za pokretanje postupka mjerodavnom tužiteljstvu za bespravnu aktivnost koja ima obilježja kaznenog djela.

(13) Svaka osoba je dužna na zahtjev čuvara šuma pokazati osobnu dokumentaciju kojim se utvrđuju njezin identitet i dokumente za drvo i ostale šumske proizvode u prijevozu ili uskladištene.

(14) Način čuvanja šuma i šumskih zemljišta i obavljanja poslova čuvara šume, službenu odjeću i oznake te oblik, način izdavanja i sadržaj iskaznice čuvara šume ministar propisuje pravilnikom.

VI. ZAŠTITNE ŠUME I ŠUME POSEBNE NAMJENE

Članak 47.

(Zaštitne šume i šume posebne namjene)

(1) Da bi se osigurala njihova zaštita ili poseban način gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom.

(2) Zaštitne šume su:

- a) šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima ili oštrim klimatskim uvjetima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;

- b) šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, gospodarskih i drugih objekata kao što su prometnice, energetske objekte, objekti telekomunikacijske infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda ili katastrofa ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.

(3) Šume posebne namjene su:

- a) šume ili njezini dijelovi koje imaju poseban kulturni, povijesni, ekološki i prirodni značaj, nacionalni parkovi, park šume, prirodni i lovni rezervati, šume od posebnog znanstvenog i obrazovnog značaja, šume i šumsko zemljište od značaja za zaštitu bioraznolikosti i prirodnih staništa flore, faune i drugih organizama;
- b) šume od posebnog značaja za obranu i potrebe oružanih snaga;
- c) šume ili njezini dijelovi registrirani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
- d) šume od posebnog značaja za pročišćavanje zraka, opskrbu vodom i njenu kvalitetu;
- e) šume namijenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta.

Članak 48.

(Zahtjev za proglašenje)

(2) Zahtjev za proglašenje zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom iz članka 46. ovog zakona podnosi zainteresirana institucija ili pravna osoba.

(3) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka sadrži sljedeće:

- a) elaborat za proglašenje zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom urađen od strane Uprave za šumarstvo;
- b) cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje šuma sa posebnom namjenom ili zaštitnim šumama;
- c) općinu, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižnog uloška i broj katastarske parcele, kao i naziv šumsko gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
- d) digitaliziranu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucrtanim parcelama za koju se traži proglašenje zaštitne šume odnosno šume sa posebnom namjenom;
- e) stručni šumarski elaborat sa podacima o stanju šuma i načelima i metodama gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja zaštite;
- f) procjenu okolišnog utjecaja;
- g) predložena ograničenja u gospodarenju;
- h) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
- i) i druge podatke.

(4) Pravna osoba kojem je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje donosi program gospodarenja šumama unutar zaštićenih područja.

(5) Troškove gospodarenja šumama s posebnim gospodarenja unutar zaštićenog područja snosi pravna osoba na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno odnosno pravna osoba kojem je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje.

(6) Ministar, donosi pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja zaštitnim šumama i šumama posebne namjene

Članak 49.

(Proglašavanje zaštitne šume i šume posebne namjene)

(1) Ministarstvo rješenjem o proglašenju pojedinu šumu i šumsko zemljište proglašava zaštitnom šumom ili šumom posebne namjene.

(2) Rješenjem iz stavka (1) ovog članka određuju se uvjeti, način korištenja i zaštita tih šuma.

(3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, šume posebne namjene iz članka 47. stavka (3) točki a), d) i e) ovog Zakona proglašavaju sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode i drugim propisima koji propisuje poseban način gospodarenja za šume.

(4) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor

VII. ŠUMSKA INFRASTRUKTURA

Članak 50.

(Izgradnja i održavanje šumske infrastrukture)

- (1) Šumska infrastruktura je sastavni dio šume i šumskog zemljišta, a obuhvaća šumsku prometnu infrastrukturu (šumski put) i druge građevine u šumama i na šumskom zemljištu namijenjene njihovom gospodarenju, a mogu je koristiti i druge pravne i fizičke osobe pod uvjetima koje odredi korisnik šume.
- (2) Planiranje, izgradnja i održavanje šumske infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uvjeta, šumskog tla, rastinja, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu.
- (3) Pri planiranju i izgradnji šumske infrastrukture potrebno se prilagoditi prirodnom okolišu, te uvažavati potrebe lokalne zajednice, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.
- (4) Šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje:
  - a) ugrožavanje izvora vode;
  - b) pojavu erozivnih procesa;
  - c) sprječavanje režima tečenja površinskih i podzemnih voda;
  - d) narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
  - e) utjecaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
  - f) utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
  - g) ugrožavanje ostalih funkcija.
- (6) Šumska infrastruktura se može graditi nakon što se izradi projekt za njegovu izgradnju.
- (7) Korisnik šuma, u skladu sa odredbama ovog zakona i šumskogospodarske osnove, gradi, održava i nadgleda šumsku transportnu infrastrukturu i promet na istoj.
- (8) Investitor šumske infrastrukture u šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu države iznimno može biti i pravna ili fizička osoba čijem zemljištu ili građevini služi infrastruktura koja se ugovorom obveže izgraditi šumsku infrastrukturu vlastitim sredstvima u određenom roku i predati je na gospodarenje korisniku šume.
- (9) Korisnik šuma dostavlja podatke neophodne za uspostavljanje i vođenje katastra šumske infrastrukture Upravi za šumarstvo i jedinici lokalne samouprave.

Članak 51.

(Promet u šumama)

- (1) Promet motornih vozila u šumama i na šumskim putovima dopušten je u svrhu gospodarenja šumama i nadzora, spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, te pristupa vlasnika, korisnika i pojedinca zemljištu za koje su odgovorni, kao i lokalnog stanovništva.
- (2) Vlasnik i korisnik šuma i šumskog zemljišta mogu dozvoliti kretanje šumskim putem trećoj osobi po dogovoru koji može uključivati određenu naknadu.
- (3) Za organiziranje biciklističkih i moto utrka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu korisnika ili vlasnika.
- (4) Iznimno od odredbe stavka (3) ovog članka strani državljani i organizirane skupine ljudi sa tri ili više prijevoznih sredstava dužni su pribaviti odobrenje korisnika ili vlasnika šuma.
- (5) Šteta na šumskim putovima učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasnicima šuma i korisniku šuma.
- (6) Način pribavljanja dozvole i visinu naknade iz stavka (2) ovog članka za korištenje šumske infrastrukture ministar će propisati pravilnikom.

Članak 52.

(Izvođenje šumarskih radova)

- (1) Šumarske radove mogu izvoditi isključivo za te poslove registrirani i licencirani izvođači koji imaju odobrenje Ministarstva.
- (2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, dio šumarskih radova šuma u privatnom vlasništvu vlasnici mogu izvoditi samostalno.
- (3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka u šumama u vlasništvu države fizičke osobe (lokalno stanovništvo) mogu izrađivati ogrjevno drvo iz posječenih stabala uz obveznu uspostavu šumskoga reda (samoizrada), isključivo za vlastite potrebe (ogrjevno drvo u količini do 30 m³ godišnje po kućanstvu), uz dozvolu i nadzor korisnika šume, ali na vlastitu odgovornost što potvrđuju potpisanom izjavom.
- (4) Izvođači radova iz stavka (1) ovog članka dužni su osigurati mjere zaštite na radu u skladu s propisima iz područja zaštite na radu i protupožarne zaštite i provesti obuku uposlenih.
- (5) O izdanim odobrenjima iz stavka (1) ovog članka Ministarstvo u elektronskom obliku vodi Registar

izvoditelja radova.

(6) Vrstu šumarskih radova, minimalne uvjete za njihovo izvođenje, i sadržaj i način vođenja Registra izvoditelja radova ministar propisuje pravilnikom.

Članak 53.

(Korištenje parcela trećih osoba)

(1) Vlasnik, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta, dužan je dozvoliti privremeni prijevoz (prinudni put) ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu ako to nije moguće izvršiti na drugi način, ili ako bi drugi način bio nerazmjerno skuplji.

(2) Korisnik prinudnog puta ili smještaja proizvoda dužan je vlasniku, odnosno korisniku zemljišta, izvršiti naknadu za to korištenje. Naknada za korištenje utvrđuje se sporazumno, u suprotnom putem nadležnog suda.

(3) Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih osoba izvršit će se eksproprijacija takvih parcela skladno važećim propisima.

(4) Od drugih vlasnika šume i ostalih pravnih ili fizičkih osoba koja imaju koristi od ovakve infrastrukture, može se zahtijevati da sudjeluju u troškovima izgradnje i održavanja u skladu sa koristima koje će imati od toga.

VIII. RASPOLAGANJE ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTIMA

Članak 54.

(Izdvajanje šume i šumskog zemljišta)

(1) Šumu i šumsko zemljište u vlasništvu države Vlada odlukom može izdvojiti iz šumskogospodarskoga područja:

a) ako je šuma i šumsko zemljište u vlasništvu države prostornim planom u obuhvatu građevinskog područja i/ili izdvojenog građevinskog područja;

b) ako je na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu države planirana izgradnja vojnih građevina za potrebe obrane i potrebe nadzora državne granice odnosno osiguranja vidljivosti granične crte.

(3) Postupak iz stavka (1) točke a) ovoga članka pokreće se na zahtjev tijela jedinice lokalne samouprave na čijem području se traži izdvajanje.

(4) Postupak iz stavka (1) točke b) ovoga članka za potrebe interesa obrane pokreće se na zahtjev s tijela nadležnog za obranu, a za potrebe nadzora državne granice odnosno osiguranja vidljivosti granične crte pokreće se na zahtjev tijela nadležnog za državnu granicu.

(5) Kada se traži izdvajanje dijela katastarske čestice, uz zahtjev iz stavka (3) ovoga članka dostavlja se odgovarajući elaborat diobe katastarske čestice.

(5) Podnositelj zahtjeva iz stavaka (2) i (3) ovog članka dužan je uplatiti naknadu koja se određuje sukladno odredbama članka 37. stavcima (4), (5) i (6) ovog Zakona.

(6) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 55.

(Izdvajanje šumskog zemljišta u svrhu poljoprivredne uporabe)

(1) Pojedino šumsko zemljište u vlasništvu države koje je po načinu uporabe u katastru upisano kao: oranica, vrt, livada, pašnjak, voćnjak, maslinik, vinograd, trstik i močvara, Vlada može odlukom izdvojiti iz šumskogospodarskog područja radi privođenja poljoprivrednoj vrsti uporabe.

(2) Pojedino zemljište u privatnom vlasništvu koje je uvršteno u šumskogospodarsku osnovu, a koje je po načinu uporabe u katastru opisano kao: oranica, vrt, livada, pašnjak, voćnjak, maslinik, vinograd, trstik i močvara, Vlada može odlukom izdvojiti iz šumskogospodarskog područja radi privođenja poljoprivrednoj vrsti uporabe.

(3) Odluka iz stavka (1) i stavka (2) ovoga članka donosi se na temelju mišljenja povjerenstva koje imenuje ministar, nakon izvršenog očevida, procjene troškova privođenja poljoprivrednoj proizvodnji, te propisa šumskogospodarske osnove, kao i ostale dokumentacije u vezi sa zemljištem o kojem se odlučuje.

(6) Osoba na čiji zahtjev se zemljište iz stavka (2) ovoga članka izdvoji iz šumskogospodarskog područja obvezna je zemljište privesti jednoj od poljoprivrednih vrsta uporabe u katastru u roku od dvije godine.

(7) Protiv Odluke iz stavka (3) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 56.

(Promjena namjene šumskog zemljišta)

- (1) Postupak promjene namjene šumskog zemljišta provodi Ministarstvo sukladno odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa.
- (2) Promjena namjene šumskog zemljišta odobrava se rješenjem kojeg, na temelju mišljenja povjerenstva iz stavka (7) ovog članka, donosi ministar.
- (3) Zahtjev za promjenu namjene šumskog zemljišta u građevinsko može podnijeti vlasnik šumskog zemljišta, a podnosi se ministarstvu uz sljedeću dokumentaciju:
  - a) izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja ili akt općine da je dozvoljena gradnja na predmetnom zemljištu;
  - b) izvadak iz zemljišne knjige ili posjedovni list ukoliko ne postoje dokazi iz točke b) ovog stavka,
  - c) kopiju katastarskog plana,
  - d) posjedovni list,
- (4) Iznimno od odredbe stavka (3) ovog članka promjena namjene šumskog zemljišta u vlasništvu države može se izvršiti samo u svrhu izgradnje stambenih zgrada (kuća), garaže, staje za stoku, groblja, spomenici i drugih sličnih građevina.
- (5) Zahtjev za promjenu namjene šumskog zemljišta iz stavka (4) ovog članka može podnijeti nadležna služba jedinice lokalne samouprave, a podnosi se ministarstvu uz dokumentaciju iz stavka (3) ovog članka.
- (6) Podnositelj zahtjeva iz stavka (3) i iz stavka (5) ovog članka obavezan je uplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine kojoj se mijenja namjena dodajući tome tržišnu vrijednost drveta koja se dobije sječom.
- (7) Naknada iz stavka (5) ovog članka se uplaćuje kao prihod Proračuna u iznosu od 50% i prihod Proračuna jedinice lokalne samouprave na čijem području je izvršena prenamjena u iznosu od 50%.
- (8) Očevid i visinu naknade iz stavka (5) ovog članka procjenjuje stručno povjerenstvo kojeg rješenjem imenuje ministar.
- (9) Rješenje iz stavka (2) ovoga vrijedi dvije godine.
- (10) Protiv rješenja iz stavka (2) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 57.

(Zakup šumskih zemljišta u vlasništvu države)

- (1) Šumska zemljišta u vlasništvu države kojima gospodari korisnik šume, mogu se davati u zakup.
- (2) Šumska zemljišta iz stavka (1) ovoga članka mogu se davati u zakup samo u svrhu:
  - a) telekomunikacijskih objekata (GSM baznih postaja, trafostanica, mjernih postaja za mjerenje vjetro potencijala, i sl.);
  - b) odmora, rekreacije i športa;
  - c) postavljanja pomičnih naprava, reklamnih panoa, štandova, montažno-demontažnih tendi te privremenih kioska i drugih građevina gotove građevinske konstrukcije;
  - d) uzgoja domaćih životinja i divljači;
  - e) u druge svrhe koje ostvaruju veće koristi u odnosu na funkcije šuma.

Članak 58.

(Postupak davanja u zakup šumskih zemljišta u vlasništvu države)

- (1) Postupak davanja u zakup šumskih zemljišta iz članka 57. ovog zakona provodi Ministarstvo sukladno odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa.
- (2) Šumsko zemljište iz članka 57. točki a) i b) ovog zakona daje se u zakup koncesionaru ili drugoj ovlaštenoj fizičkoj ili pravnoj osobi po njihovom zahtjevu bez provedbe postupka javnog poziva.
- (3) Šumsko zemljište iz članka 57. točki c), d), i e), ovog zakona daje se u zakup na temelju javnog poziva za prikupljanje ponuda, kojeg objavljuje Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama.
- (4) Povjerenstvo koje imenuje ministar otvara prikupljene ponude po javnom pozivu iz stavka (3) ovoga članka, te izrađuje prijedlog odluke o davanju u zakup šumskog zemljišta.
- (5) U slučajevima iz stavka (2) ovog članka Povjerenstvo iz stavka (4) ovoga članka utvrđuje na terenu kategoriju šumskog zemljišta, površinu parcele koja se daje u zakup, te obavlja druge poslove neophodne za zasnivanja prava zakupa i o tome sačinjava zapisnik.
- (6) Odluku o zakupu, na prijedlog povjerenstva iz stavka (4) ovoga članka, donosi ministar.
- (7) Na temelju odluke iz stavka (5) ovoga članka Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje korisnika

šuma i Županijskog javnog pravobraniteljstva, sklapa ugovor o zakupu.

(8) Uvjete i kriterije za davanje u zakup šumskog zemljišta iz ovoga članka, dokumentaciju potrebnu za javni poziv, vrijeme trajanja zakupa, visinu zakupa i kriterije za raskid ugovora o zakupu Vlada propisuje uredbom.

Članak 59.

(Naknada za zakup)

(1) Za zakupljeno šumsko zemljište, zakupnik je dužan plaćati zakupninu.

(2) Zakupnina iz stavka (1) ovog članka uplaćuje se na namjenski račun Proračuna županije.

(3) Zakupnina se može plaćati obročno, s tim da prvi obrok za prvu godinu zakupa dospijeva 15 (petnaest) dana od dana sklapanja Ugovora.

(4) Rok za plaćanje ostalih obroka iz prethodnog stavka ovog članka će se odrediti u ugovoru o zakupu.

(5) Na iznos zakupnine koji nije plaćen u roku, plaća se zakonska zatezna kamata.

Članak 60.

(Osnivanje prava građenja na šumi i šumskom zemljištu)

(1) U šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu države, ako je u obuhvatu ili na trasi zahvata u prostoru u svrhu izgradnje i održavanja infrastrukture iz članka 61. stavka (1) ovoga Zakona lokacijskom dozvolom određeno formiranje građevne čestice ili smještaj građevine na građevnoj čestici za infrastrukturni zahvat, osniva se pravo građenja.

(2) Postupak za osnivanje prava građenja na nekretnini pokreće predlagatelj prava građenja podnošenjem pisanog zahtjeva Ministarstvu.

(3) Odluku o osnivanju prava građenja donosi ministar uz prethodno mišljenje korisnika šuma.

(5) Ugovor o osnivanju prava građenja na šumi i šumskome zemljištu iz stavka (1) ovoga članka sklapa ministar.

(6) Postupak, uvjeti, naknada i kriteriji za osnivanje prava građenja iz ovoga članka Vlada propisuje uredbom.

Članak 61.

(Osnivanje prava služnosti u šumi i na šumskom zemljištu)

(1) U šumi i na šumskome zemljištu u vlasništvu države može se osnovati pravo služnosti u svrhu:

a) izgradnje i održavanja infrastrukture (vodovoda, odvodnje otpadnih voda – kanalizacije, plinovoda, naftovoda, električnih i ostalih vodova kao i u svrhu druge vrste infrastrukture – komunalne, prometne, energetske, meteorološke i slične infrastrukture),

b) istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina i drugih prirodnih bogatstava,

c) obavljanja turističke i sportsko rekreacijske djelatnosti,

d) izgradnje i korištenja proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije te infrastrukturnih građevina neposredno povezanih s radom proizvodnog postrojenja,

(2) Pravo služnosti u svrhu izgradnje i održavanja infrastrukture iz stavka (1) točke a) ovog članka osniva se na vrijeme dok postoji razumna svrha radi koje je osnovano pravo služnosti.

(3) Pravo služnosti u svrhu iz stavka (1) točke b), c), i d) ovog članka osniva se na vrijeme trajanja koncesijskog razdoblja radi kojeg je osnovano pravo služnosti.

(4) Osnivanje prava služnosti na nekretnini u svrhu obavljanja turističke djelatnosti ili sportsko rekreacijske djelatnosti može se odobriti za potrebe paintball/laser tag borilišta, adrenalinskog parka, tematskog parka, kampa, igrališta za golf, staza i šetnica kroz šumu, ograđenih ili neograđenih površina za jahanje konja u turističke svrhe, biciklističkih staza, motocross staze (motocikli, quadovi ili ATV-ovi), poletnih staza (padobransko jedrenje, zmajarenje i dr.), poučnih staza, zipline, šetnje u krošnjama, vidikovaca i promatračnica, postavljanja obilježja (križeva, spomenika i sl.), površina za slobodno penjanje, sportskog streljaštva kao i radi drugih sličnih zahvata u prostoru u svrhu iz ovoga stavka.

(5) Odluku o osnivanju prava služnosti uz prethodno mišljenje korisnika šuma donosi ministar.

(6) Ugovor o služnosti na šumi i šumskome zemljištu iz stavka (1) ovoga članka sklapa ministar.

(7) Naknada koja se ostvaruje po temelju služnosti iz stavka (1) ovog članka uplaćuje se u korist Proračuna županije.

(8) Postupak, uvjeti, cijena i kriteriji za osnivanje prava služnosti iz ovoga članka Vlada propisuje uredbom.

Članak 62.

(Naknada za osnovano pravo građenja i osnovano pravo služnosti)

- (1) Za osnovano pravo građenja iz članka 60. ovog zakona i osnovano pravo služnosti iz članka 61. ovog zakona plaća se naknada koja se uplaćuje u korist proračuna Hercegbosanske županije.
- (2) Naknada se može platiti jednokratno prije potpisivanja ugovora o osnivanju prava građenja/služnosti ili u jednakim godišnjim obrocima (anuitetima).
- (3) Ako se naknada plaća u obrocima ugovorom o osnivanju prava građenja/služnosti će se odrediti iznos godišnjeg obroka naknade, broj godišnjih obroka, rok u kojemu nositelj prava građenja/služnosti mora izvršiti uplatu zadnjeg obroka naknade, a plan otplate ukupne naknade je sastavni dio ugovora.
- (4) Prvi obrok naknade mora se uplatiti danom potpisivanja ugovora o osnivanju prava građenja/služnosti.
- (5) Pored naknade iz stavka (1) ovoga članka, nositelj prava građenja/služnosti dužan je snositi i trošak izrade procjemenog elaborata kao i druge troškove osnivanja prava građenja osim ako nije drugim propisom ili ugovorom određeno drugačije.
- (6) Jedinice lokalne samouprave za objekte komunalne i prometne infrastrukture čiji je ona investitor, te gospodarski subjekti koji obavljaju djelatnost od javnog interesa i važnosti kao što su djelatnosti iz oblasti opskrbe energijom (električna energija, plin, voda, grijanje i sl.) sa podzemnim i nadzemnim instalacijama iz ovih oblasti, oslobođeni su obveze plaćanja naknade u postupku uspostave prava služnosti.

Članak 63.

(Neovlašteno zauzimanje šume i šumskog zemljišta)

- (1) Zabranjeno je i kažnjivo svako neovlašteno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države.
- (2) Neovlašteno zauzetu šumu i šumsko zemljište u vlasništvu države bespravni korisnik dužan je napustiti odmah po prijemu naloga šumarskog inspektora ili čuvara šuma.

Članak 64.

(Naknada za šumsku štetu)

- (1) Osoba koja nanese štetu šumi, šumskom zemljištu, šumskim proizvodima i šumskoj infrastrukturi dužna je platiti naknadu šumske štete.
- (2) Naknada za šumsku štetu iz stavka (1) ovoga članka pripada Korisniku šume koji gospodari šumom i šumskim zemljištem na kojima je nastala šteta.
- (3) Visinu, način izračuna prema kojima se određuje naknada za šumsku štetu iz ovoga članka ministar propisuje pravilnikom (odštetni cjenik).

Članak 65.

(Razvrgnuće suvlasničke zajednice nekretnina i suglasnost na prijedlog parcelacije)

- (1) Razvrgnuće suvlasničke zajednice nekretnina na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu države i drugih osoba može se provesti na temelju sporazuma koji sklapaju suvlasnici.
- (2) U postupcima parcelacije zemljišta, kada se radi o šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu države, Ministarstvo na temelju mišljenja korisnika šume daje suglasnost na prijedlog parcelacijskog elaborata.

IX. FINANCIRANJE

Članak 66.

(Namjenska sredstva)

- (1) Radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva temeljenih na načelima održivog gospodarenja šumama utvrđenih šumsko gospodarskim osnovama osiguravaju se financijska sredstva za zaštitu i unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj.
- (2) Sredstva iz stavka (1) ovog članka osiguravaju se iz:
  - a) naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama iz članka 14. stavka (2) ovog zakona;
  - b) naknada u postupku krčenja šume iz članka 38. ovog zakona;
  - c) naknada za zakup šumskog zemljišta iz članka 57. ovog zakona
  - d) naknada u postupku osnivanja prava služnosti/građenja iz članka 60. i članka 61. ovog zakona,
  - e) naknada za korištenje šuma u vlasništvu države iz članka 67. ovog zakona;
  - f) naknada za općekorisne funkcije šuma iz 68. ovog zakona;
  - g) ostalih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugih izvora.
- (3) Sredstva iz stavka (2) ovog članka uplaćuju se na namjenski račun Proračuna Županije.

(4) Sredstvima sa posebnih računa iz stavka (3) ovog članka raspolaže ministar .

(5) Ministar po prethodno pribavljenom mišljenju ministra financija Hercegbosanske županije donosi pravilnik kojim se propisuje izgled i sadržaj obrasca za obračun i način uplate prihoda iz stavka (2) ovog članka.

Članak 67.

(Visina i način uplate naknade za korištenje šuma u vlasništvu države)

(1) Visina naknade za korištenje šuma u vlasništvu države iznosi 9%, od prihoda utvrđenog na temelju realizirane godišnje količine sječe šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju u skladu s cjenikom iz članka 8. ovog zakona i realiziranog prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda.

(2) Naknada iz stavka (1) ovog članka uplaćuje se na sljedeći način:

a) 1 % na namjenski račun Proračuna Županije;

b) 8 % na račun jedinice lokalne samouprave na čijem području se ostvaruje prihod.

(3) Korisnik šuma dužan je vršiti uplatu naknade na način propisan u stavku (1) ovog članka i to za prvo polugodište najkasnije do 31. srpnja, a za drugo polugodište najkasnije do 31. ožujka naredne godine.

Članak 68.

(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

(1) Naknadu za općekorisne funkcije šuma plaćaju sve pravne osobe koje su registrirane za obavljanje djelatnosti na području Županije kao i dijelovi pravnih osoba čije je sjedište izvan Županije, a obavljaju djelatnost na području Županije, u visini od 0,07 % ukupno ostvarenog prihoda.

(2) Naknada iz stavka (1) ovog članka uplaćuje se tromjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju prema mjestu ostvarenog prihoda.

(3) Naknada iz stavka (1) ovog članka uplaćuje se na namjenski račun Proračuna Županije.

(4) Od obveze plaćanja naknade iz stavka (1) ovog članka izuzimaju se: korisnik šume, javne institucije, humanitarne organizacije, udruge i fondacije osim onih koji obavljaju djelatnost radi stjecanja dobiti.

(5) Kontrolu obračuna i uplate doprinosa iz stavka (1) ovog članka vrše Porezna uprava i šumarska inspekcija.

(6) Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stavka (1) ovog članka, inspektor koji je izvršio kontrolu uplate sredstava podnosi kod nadležnog suda prijedlog za prinudno izvršenje ove novčane obveze, po pravomoćnosti i izvršnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku.

Članak 69.

(Korištenje namjenskih sredstava Županije)

(1) Iz sredstava prikupljenih po temelju članka 66. stavak (2) ovog zakona financiraju se sljedeći poslovi:

a) rad čuvarske službe i čuvara šuma;

b) izrada šumsko gospodarskih osnova za privatne šume i nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumsko gospodarskih osnova za šume u vlasništvu države i šume u privatnom vlasništvu;

c) biološke obnove šuma u obujmu većem od onog koji je predviđen šumsko gospodarskom osnovom;

d) podizanja novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu;

e) obnove šuma od posljedica elementarnih nepogoda, požara i slično;

f) unapređenja proizvodnje šumskog reprodukcijuskog materijala;

g) očuvanje i unapređenje genofonda, rijetkih i ugroženih vrsta šumskog drveća;

h) očuvanja i unapređenja bioraznolikosti šumske flore i faune;

i) organiziranje i sufinanciranja tehničkih specijalističkih tečajeva;

j) znanstvena istraživanja i stručne analize;

k) razminiranje šuma i šumskog zemljišta;

l) druge namjene za unapređenje šuma.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u područja šumarstva iz Proračuna Županije.

Članak 70.

(Biološka reprodukcija šuma)

(1) Korisnik šuma i vlasnik šume u privatnom vlasništvu dužni su izvršavati poslove biološke reprodukcija šuma u obujmu koji je predviđen šumsko gospodarskom osnovom.

(2) Biološka reprodukcija šuma u smislu ovoga Zakona podrazumijeva:

- pripremu zemljišta za prirodno pomlađivanje,
- pošumljavanje i sjetva sjemenom šumskog zemljišta,
- popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura,
- proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala,
- prorjeđivanje sastojina,
- sanaciju požarišta,
- prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik,
- doznaku stabala za sječū i izrada projekta za izvođenje radova,
- rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka,
- zaštitu šuma,
- projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture,
- pošumljavanje površina nastalih nakon sječā.

Članak 71.

(Suglasnost za projekte koji se financiraju putem Fondova i Programa Europske unije)

(1) Za potrebe prijave projekata na natječajne koji se financiraju iz fondova i Programa Europske unije Ministarstvo u nepravnom postupku može dati suglasnost trećim osobama za projekte na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu države, a kojom se ne rješavaju imovinskopравни odnosi na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu države.

(2) Nositelji projekata iz stavka (1) ovoga članka, uz zahtjev za izdavanje suglasnosti, obvezni su dostaviti obrazloženje i sažetak projekta.

(3) O izdanim suglasnostima iz stavka (1) ovoga članka Ministarstvo vodi evidenciju.

X. NADZOR

Članak 72.

(Upravni nadzor)

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

(2) Ministarstvo obavlja upravni nadzor i nad radom ovlaštenih pravnih osoba nad poslovima određenim ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

(3) U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja, iz stavka (2) ovog članka, ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlasti, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavijesti o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlasti.

(4) Nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja i ministarstvo financija Hercegbosanske županije u okviru svojih zakonskih ovlasti.

Članak 73.

(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor u provedbi ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona vrši Uprava za inspekcijske poslove Hercegbosanske županije.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona neposredno obavljaju Šumarski inspektori Hercegbosanske županije kao državni službenici sa posebnim ovlastima i odgovornostima.

(3) Inspekcijski nadzor provodi se kao:

- a) neposredni inspekcijski nadzor, izravnim uvidom u opće i pojedinačne akte, kao i u uvjete i način rada
- b) posredni inspekcijski nadzor, izravnim uvidom u dostavljene podatke i dokumentaciju.

Članak 74.

(Uvjeti za postavljanje šumarskog inspektora)

Za šumarskog inspektora može se postaviti osoba koja ispunjava slijedeće uvjete da:

- a) ima visoku stručnu spremu VII stupanj šumarske struke ili je stekao stručnu spremu sukladno

- Bolonjskom procesu;
- b) ima položen stručni ispit za rad u tijelima uprave predviđen za državne službenike u tijelima uprave;
  - c) ima najmanje tri godine radnog staža u struci i položen stručni šumarski ispit.

Članak 75.

(Službena iskaznica i značka)

- (1) Šumarski inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet, prava i ovlasti.
- (2) Pravne i fizičke osobe čiji rad podliježe nadzoru šumarskog inspektora dužne su omogućiti provedbu inspekcijskog nadzora i pružiti potpune i točne podatke i obavijesti.
- (3) Obrazac iskaznice i izgled značke iz stavka (1) ovoga članka te način njihova izdavanja ministar propisuje pravilnikom.

Članak 76.

(Ovlasti šumarskog inspektora)

- (1) Šumarski inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora ovlašten je:
  - pregledati šumsko gospodarske osnove, godišnje planove gospodarenja, izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontrolirati njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
  - pregledati sve šumske radove, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;
  - pregledati odabiranje i doznaku stabala za sječū;
  - privremeno obustaviti sječe i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa iz područja šumarstva, do konačne odluke nadležnog tijela;
  - kontrolirati i zaustavljati prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda na regionalnim i magistralnim putovima;
  - pregledati izvršenje svih radova koji su predviđeni šumsko gospodarskom osnovom i godišnjim planom;
  - u hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opći interes, na licu mjesta rješenjem narediti obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta;
  - privremeno oduzeti bespravno posječeno drvo i drvo nezakonito stavljeno u promet i nedrvne šumske proizvode;
  - pregledati i provoditi mjere na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protupravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
  - vršiti nadzor nad provedbom propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
  - vršiti nadzor nad provedbom i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda;
  - vršiti nadzor nad provođenjem postupaka transparentne prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u državnom vlasništvu;
  - pokrenuti i voditi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih osoba i o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama pismeno obavještavati podnositelja zahtjeva;
  - prikupljati potrebne podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka, vještaka i drugih osoba kada je to potrebno za vršenje nadzora;
  - pregledati kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina i narediti otklanjanje nedostataka i provođenje mjera, ako se utvrdi da se korisnik šume i vlasnici šuma ne pridržavaju propisa i mjera zdravstvene zaštite;
  - pregledati planove zaštite šuma od požara i provođenje planiranih mjera i naredi otklanjanje nedostataka;
  - narediti obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje;
  - narediti napuštanje bespravno zauzetog državnog šumskog zemljišta;
  - narediti provođenje mjera zaštite od požara;

- narediti provođenje mjera zaštite na radu;
- narediti obilježavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom vidljivim znakovima;
- zabraniti uporabu nedozvoljenih kemijskih sredstava;
- upoznati javnost sa utvrđenim stanjem šuma i o poduzetim mjerama na otklanjanju nedostataka;
- surađivati sa inspekcijским tijelima iz drugih područja, pravosudnim tijelima i tijelima policije;
- poduzimati i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim zakonom i drugim propisima;

Članak 77.

(Nepravilnosti utvrđene inspekcijским nadzorom)

- (1) Nakon provedenoga inspekcijskog nadzora šumarski inspektor sastavlja zapisnik o utvrđenim činjenicama.
- (2) Ako šumarski inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi povrede ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, naredit će rješenjem otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku.
- (3) Rješenje iz stavka (2) ovoga članka inspektor donosi bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora.
- (4) Inspektor će donijeti rješenje i odmah usmeno narediti njegovo izvršenje u slučajevima kad utvrdi kako pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost suprotno izvršnoj zaštitnoj mjeri zabrane obavljanja djelatnosti, donesenoj u upravnom ili prekršajnom postupku, kad je potrebno poduzeti hitne mjere radi osiguranja javnog reda i sigurnosti, radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti.
- (5) Protiv rješenja šumarskog inspektora može se izjaviti žalba ministarstvu u roku petnaest dana od dana primitka rješenja.
- (6) Žalba na rješenje šumarskog inspektora ne odgađa izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
- (7) Rješenje po žalbi iz stavka (3) ovog članka je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod mjerodavnog suda prema sjedištu prvostupanjskog tijela.
- (8) Ako inspektor utvrdi kako je povredom propisa počinjen prekršaj ili kazneno djelo, dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka ili kaznenu prijavu zbog počinjenja kaznenog djela.

Članak 78.

(Provedba inspekcijskog nadzora)

- (1) Šumarski inspektor u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora o utvrđenim činjenicama sačinjava zapisnik.
- (2) Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da ovaj Zakon i podzakonski propis donesen na temelju njega nisu primijenjeni ili da su nepravilno primijenjeni postupit će sukladno važećim odredbama Zakona o upravnom postupku ili drugog zakona koji propisuju izricanje odgovarajuće upravne mjere i odrediti rok za njeno izvršenje.
- (3) Protiv rješenja šumarskog inspektora može se izjaviti žalba ministarstvu u roku petnaest dana od dana primitka rješenja.
- (4) Žalba na rješenje šumarskog inspektora ne odgađa izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
- (5) Rješenje po žalbi iz stavka (3) ovog članka je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod mjerodavnog suda prema sjedištu prvostupanjskog tijela.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 79.

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 25.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Korisnik šume ili druga pravna osoba ako:
  - 1) dopusti otuđivanje šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu države (članak 2. stavak (3));

- 2) ne gospodari šumom i šumskim zemljištem na način propisan ovim Zakonom (članak 13. stavak (1));
- 3) ako ne prodaje šumske drvene sortimente po tržišnim uvjetima i tržišnim cijenama (članak 13. stavak (3));
- 4) gospodari šumama bez šumsko gospodarske osnove, godišnjeg plana gospodarenja i projekta za izvođenje (članak 23. stavak (1));
- 5) prekorači ukupan obujam sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđen na godišnjem nivou, a u skladu sa šumsko gospodarskom osnovom (članak 23. stavak (4));
- 6) ne izradi šumskogospodarsku osnovu, redovito ih ne obnavlja ili revidira (članak 26);
- 7) prije isteka važeće ne izradi i dostavi novu šumsko gospodarsku osnovu (članak 26. stavak (6));
- 8) se ne pridržava sadržaja, rokova donošenja, načina izrade šumskogospodarskih osnova te izrade izvanrednih revizija koje su propisane pravilnikom (članak 27. stavak (2));
- 9) izradi projekt za izvođenje suprotno odredbama članka 29. stavak (2);
- 10) ne izradi i ne donese projekt za izvođenje i ne odredi osobu za realizaciju projekta (članak 29. stavak (5) i (9));
- 11) ne obavlja poslove biološke reprodukcije šuma (članak 30);
- 12) vrši sječu šume suprotno odredbama članka 32. stavak (1);
- 13) dopusti pustošenje šuma, bespravnu sječu stabala ili njihovo oštećivanje (članak 37. stavak (1));
- 14) vrši ili dozvoli iskorištavanje nedrvnih šumskih proizvoda suprotno odredbama članka 37. stavak (2);
- 15) zemljište na kojem je izvršeno krčenje šume u roku od dvije godine ne privede namjeni radi koje je obavljeno krčenje te ako zemljište ne pošumi u tijeku iduće godine (članak 38. stavak (3));
- 16) izvrši krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (članak 38.);
- 17) ne sanira ili umjetno obnovi površine iz članka 42. ovoga Zakona;
- 18) ne izradi planove zaštite šuma od požara (članak 43. stavak (3));
- 19) ne osigura zaštitu šuma u vlasništvu države od protupravnog prisvajanja, korištenja i drugih protupravnih radnji te ne provodi šumski red (članak 46. stavak (1));
- 20) izgradi šumski put suprotno odredbama članka 50. stavak (4);
- 21) šumarske radove ne izvode registrirani i licencirani izvođači, a stručne poslove ne obavljaju ovlaštene inženjeri (članak 52. stavci (1) i (4));
- 22) dopusti neovlašteno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta (članak 63);
- 23) šumarskom inspektor ne omogući provođenje nadzora ili mu ne pruži potrebne podatke ili obavijesti (članak 75);
- 24) ne izvrši rješenje šumarskog inspektora (članak 77. stavak (2));

Članak 80.

(1) Novčanom kaznom od 7.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Korisnik šume ili druga pravna osoba ako:

- 1) ne izvršava poslove u skladu sa člankom 13.;
- 2) ne vodi propisanu evidenciju i stavlja u promet drvene sortimente u suprotnosti sa pravilnikom iz članka 19.;
- 3) izvrši ili dopusti sječu nedoznačenih stabala (članak 30);
- 4) izvrši ili dopusti izvršenje doznake stabala u šumi protivno odredbama članka 30. stavaka (3) i (4) ovoga Zakona;
- 5) šumske proizvode i drvo izvan šume i šumskog zemljišta transportira neobilježeno i ako za njih nema izdan propisani otpremni iskaz (članak 33. stavci (1), (2), (4) i (5));
- 6) vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama članka 33. stavka (1), (2), i (4);
- 7) izvrši ili dopusti odsijecanje grana, dijelova grana ili kresanje lisnika, osim ako to nije predviđeno šumskogospodarskom osnovom, dozvoli pašarenje, brst i žirenje, skupljanje i odnošenje šušnja, mahovine, šumskih plodova i drugih šumskih proizvoda, odnošenje humusa, treseta, listinca i smolarenje bez programa (članak 37. stavak (2));

- 8) ne prati zdravstveno stanje šuma i poduzima mjere radi njihove zaštite od biotskih i abiotskih čimbenika sukladno ovom Zakonu i propisima iz područja biljnog zdravstva (članak 38. stavak (1));
- 9) ne izvrši sanitarne sječe i radnje iz članka 42.;
- 10) loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama članka 43. stavak (1);
- 11) odlaže ili dozvoli odlaganje otpada u šumi, ili ne ukloni otpad iz šume (članak 44. stavak (2));
- 12) ne osigura izravno čuvanje šuma (članak 46. stavak (1));
- 13) izgradi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama članka 50.;
- 14) angažira zaposlenike suprotno odredbama članka 52. stavak (1);
- 15) ne izvrši obaveze iz članka 69.;

Članak 81.

(1) Novčanom kaznom od 2.500,00 do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Korisnik šume ili druga pravna osoba ako:

- 1) ne vodi propisane evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnim planovima, šumsko gospodarskom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (članak 19. stavak (1), i (2));
- 2) vrši radove bez suglasnosti uprave za šumarstvo (članak 28. stavak (4));
- 3) ne dostavi godišnji plan gospodarenja (članak 28. stavak (5));
- 4) u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (članak 29. stavak (3) i (10));
- 5) pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigano i opskrbjeno otpremnim iskazom (članak 33);
- 6) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (članak 33);
- 7) ne izvrši tehnički prijem radova i ostale obaveze u skladu sa odredbama članka 35;
- 8) u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (članak 38. stavak (3));
- 9) ne izradi projekt u skladu sa člankom 41. stavak (1);
- 10) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne ucrta na karti i obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (članak 42. stavak (1), (2) i (3));
- 11) ne prikuplja podatke u dijelu upisnika o oštećenosti šuma koje ministar propisuje pravilnikom (članak 43. stavak (2));
- 12) u šumi ili na šumskom zemljištu loži otvorenu vatru (članak 43.);
- 13) vrši ili dozvoli sječu, iskorjenjivanje vrste drveća i gmlja suprotno odredbama članka 45.;
- 14) ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i ne obilježi zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (članak 48. stavak (4));
- 15) odobri korištenje šumskih putova suprotno odredbama članka 51.;
- 16) ne osigura mjere zaštite u skladu sa odredbama članka 52. stavak (4);
- 17) ne vrši uplatu sredstava u Proračun Županije u skladu sa odredbama članka 69.;

Članak 82.

(Prekršaji fizičkih osoba)

Novčanom kaznom od 200,00 do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

- 1) nanosi štetu susjednim parcelama (članak 18);
- 2) u šumama vrši radnje suprotno odredbama članka 21.;
- 3) izvrši sječu nedoznačenih stabala (članak 30);
- 4) obori u šumi jedno ili više stabala radi krađe, a količina je oborenog drveta manja ili jednaka 2m³ (članak 30);
- 5) vrši sječu bez prethodno izdanog rješenja i doznake (članak 31.);
- 6) vrši sječu šume suprotno odredbama članka 32.;
- 7) šumske proizvode i drvo izvan šume i šumskog zemljišta transportira neobilježeno i ako za njih nema izdan propisani otpremni iskaz (članak 33. stavci (1), (2), (4) i (5));
- 8) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (članak 33);

- 9) ne poštuje uvjete, način doznake stabala, sadržaj teretnog lista, obilježbu šumskih proizvoda, njihovu otpremu, prijevoz i pohranu, kao vrijeme sječe i šumski red koje ministar propisuje pravilnikom (članak 33. stavak (5));
- 10) počini odsijecanje grana, dijelova grana ili kresanje lisnika, osim ako to nije predviđeno šumskogospodarskim planovima, pašarenje, brst i žirenje, skupljanje i odnošenje šušnja, mahovine, šumskih plodova i drugih šumskih proizvoda, odnošenje humusa, treseta, listinca i smolarenje (članak 37. stavak (2));
- 11) zemljište na kojem je izvršila krčenje šume u roku od dvije godine ne privede namjeni radi koje je obavljeno krčenje odnosno ako zemljište ne pošume u tijeku iduće godine (članak 38. stavak (3));
- 12) izvrši krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (članak 38);
- 13) ne izvrši sanitarnu sječu (članak 40);
- 14) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (članak 42);
- 15) u šumi ili na šumskom zemljištu te na zemljištu 50 metara od ruba šume loži otvorenu vatru (članak 43. stavak (2));
- 16) u šumi odlaže otpad (članak 44. stavci (1) i (2));
- 17) na zahtjev čuvara šuma ne pokaže osobnu ispravu ili isprave za šumske proizvode (članak 45. stavak (7));
- 18) vrši ili dozvoli sječu, iskorjenjivanje vrste drveća i grmlja suprotno odredbama članka 45.;
- 19) se motornim vozilom vozi izvan šumskih prometnica bez dozvole korisnika šume (članak 51);
- 20) vrši kretanje motornim vozilima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama članka 51.;
- 21) izvodi šumarske radove bez registracije i bez licencijske, a stručne poslove ne obavlja ovlaštenu inženjer (članak 52. stavak (1));
- 22) u šumama u vlasništvu države obavlja radove pridobivanja drva iz šume isključivo za vlastite potrebe (ogrjevno drvo u količini do 30 m³ godišnje – samo izrada) bez da je osposobljena i/ili bez dozvole te bez nadzora korisnika šume (članak 52. stavak (3));
- 23) ne poštuje propis o vrsti šumarskih radova, minimalnim uvjetima za njihovo izvođenje te radovima koje može izvoditi samostalno, a koje ministar propisuje pravilnikom (članak 52. stavak (4));
- 24) ako neovlašteno zauzme šumu i šumsko zemljište (članak 63);
- 25) šumarskom inspektoratu ne omogući provođenje nadzora ili mu ne pruži potrebne podatke ili obavijesti (članak 75);
- 26) ne izvrši rješenje šumarskog inspektora (članak 77. stavak (2));

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 83.

- (1) Uprava za šumarstvo je dužna u roku od tri (3) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona prilagoditi poslovanje sa odredbama ovog zakona.
- (2) Za jedinice lokalne samouprave za koje nisu izrađene šumsko gospodarske osnove za šume u privatnom vlasništvu Uprava za šumarstvo je dužna iste izraditi i dostaviti ministarstvu na odobravanje u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (3) Do donošenja šumsko gospodarskih osnova iz stavka (1) ovog članka Uprava za šumarstvo izrađuje godišnje planove sječa.
- (4) Korisnik šume dužan je u roku od tri (3) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona prilagoditi poslovanje sa odredbama ovog zakona.
- (5) Korisnik šuma je dužan u roku od tri (3) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona dostaviti Upravi za šumarstvo elektronske i pisane primjerce svih šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države izrađene prije stupanja na snagu ovog zakona, te sve uređajne elaborate po Gospodarskim jedinicama

Članak 84.

(Uvjeti za postavljanje rukovoditelja uprave za šumarstvo)

- (1) Za rukovoditelja Uprave za šumarstvo iz članka 15. ovog Zakona može se postaviti diplomirani inženjer ili magistar šumarstva, sa najmanje sedam godina radnog iskustva u struci.

(2) Za šefove ispostava Uprave za šumarstvo može se postaviti diplomirani inženjer ili magistar šumarskog fakulteta, sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(3) Šefovi Ispostava neposredno rukovode temeljnom ustrojbenom jedinicom za koju su zaduženi i u tom pogledu organiziraju vršenje svih poslova iz nadležnosti te jedinice, raspoređuju poslove na službenike i namještenike i daju im upute o načinu vršenja poslova, po potrebi i po nalogu direktora Uprave za šumarstvo su dužni obavljati poslove na cijelom području Hercegbosanske županije, osiguravaju pravodobno, zakonito i pravilno vršenje svih poslova iz nadležnosti ustrojbene jedinice kojom rukovode, redovito upoznaju ministra o stanju i problemima u svezi vršenja poslova iz nadležnosti ustrojbene jedinice, predlažu poduzimanje potrebitih mjera, vrše najsloženije poslove iz nadležnosti ustrojbene jedinice, izvršavaju poslove po nalogu rukovoditelja.

Članak 85.

(Uvjeti za postavljanje Predsjednika Uprave)

(1) Za predsjednika Uprave Korisnika šume iz članka 12. ovog Zakona može se postaviti diplomirani pravnik, diplomirani ekonomist ili diplomirani inženjer šumarstva, ili osobe koje su stekli ova zvanje po Bolonjskom procesu obrazovanja, sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(2) Za člana Uprave odnosno Izvršnog direktora za financije i računovodstvo može se postaviti diplomirani ekonomist ili magistar, sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(3) Za člana Uprave odnosno Izvršnog direktora za poslove šumarstva može se postaviti diplomirani inženjer ili magistar šumarstva, sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(4) Za rukovoditelje niže organizacijske jedinice šumsko-gospodarskog društva može se postaviti diplomirani inženjer ili magistar šumarskog fakulteta i ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Članak 86.

(Donošenje provedbenih propisa)

(1) Vlada će u roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti provedbene propise čije je donošenje propisano člankom 17. stavkom (8) i člankom 31. stavkom (1) ovoga Zakona.

(2) Ministar će u roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike čije je donošenje propisano člankom 17. stavkom (5), člankom 19. stavkom (4), člankom 20. stavkom (2), člankom 22. stavkom (6), člankom 27. stavkom (2), člankom 31. stavkom (6), člankom 33. stavkom (5), člankom 36. stavkom (4), člankom 40. stavkom (6), člankom 43. stavkom (5), člankom 46. stavkom (8), člankom 48. stavkom (5), člankom 51. stavkom (6), člankom 52. stavkom (5), člankom 64. stavkom (3), člankom 66. stavkom (5), člankom 69. stavkom (2) i člankom 75. stavkom (3), ovoga Zakona.

(3) Korisnik šume dužan je u roku od trideset (30) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Cjenik iz članka 8. ovog Zakona.

Članak 87.

(Neriješeni zahtjevi)

(1) Zahtjevi koji su zaprimljeni, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovog zakona riješiti će se sukladno odredbama ovog zakona.

(2) Po žalbama u drugostupanjskom upravnom postupku koje nisu riješene do dana stupanja na snagu ovog zakona riješit će se sukladno odredbama ovog zakona.

Članak 88.

(Neusklađenost drugih propisa)

U slučaju neusklađenosti propisa s drugih razina vlasti kojim se uređuje područje šumarstva, na području Hercegbosanske županije primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona kao i odredbe podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona.

Članak 89.

(Usklađenost s propisima Europske unije)

Ovim Zakonom preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

- a) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora).
- b) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija), sa izmjenama i dopunama Direktivom Vijeća 2013/17/EU od 13.

- svibnja 2013. godine o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša.
- c) Direktiva Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. godine o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice.
  - d) Uredba (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i proizvoda povezanih s krčenjem i degradacijom šuma.

Članak 90.

(Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o šumama Hercegbosanske županije („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 14/04) i drugih propisa iz područja šumarstva koji su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Članak 91.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
Skupština

Broj: _____
Tomislavgrad, _____

Predsjednik Skupštine

Jozo Ćosić

OBRAZLOŽENJE

ZAKONA O ŠUMAMA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

I. USTAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje županijskog Zakona o šumama sadržan je u odredbama članka III 2.i) Ustava Federacije BiH, kao i odredbama članka 15. i 26. Ustava Hercegbosanske županije.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I HITNI POSTUPAK

Imajući u vidu da je dana 24. listopada 2023. godine presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (broj: U-48/22,) utvrđeno da je *Zakonom o šumama Hercegbosanske županije ("Narodne novine Hercegbosanske županije", broj: 14/04)*, povrijeđeno pravo Općine Glamoč na lokalnu samoupravu, te da je navedenom presudom Skupštini Hercegbosanske županije dana mogućnost da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Narodnim novinama Hercegbosanske županije" uskladi Zakon o šumama sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06 i 51/09) pristupilo se izradi novog Zakona o šumama Hercegbosanske županije.

Shodno odredbama Navedene Presuda predmetni Zakon o šumama se može primjenjivati najdulje šest mjeseci od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije i Narodnim novinama Hercegbosanske županije točnije do 23. srpnja 2024. godine. Navedena Presuda Ustavnog suda objavljena je u Narodnim novinama Hercegbosanske županije", broj: 1/24 od 23. siječnja 2024. godine).

S obzir na gore izneseno, predlaže se donošenja Zakona po hitnom postupku sukladno odredbama članka 140. Zakona o poslovniku Skupštine Hercegbosanske županije iz razloga ukoliko se ovaj prijedlog Zakona ne donese do 23. srpnja 2024. godine Hercegbosanska županija ostaje bez jednog od najvažnijih Zakona kojima se uređuje jedno od najvažnijih prirodnih resursa Županije, a imati će negativan utjecaj na cijeli razrađen sustav gospodarenja šumama na području Hercegbosanske županije, kao i financijske reperkusije koje iz navedenog proizlaze.

Nadalje, izrada novog Zakona o šumama neophodna jer raniji Zakon nije mijenjao desetak godina, te s obzirom da je BiH u procesu pregovora o pridruživanu Europskoj uniji da je pristupilo se i usklađivanju odredbi Zakona o šumama s Europskim kriterijima za održivo gospodarenje šumama, te usklađivanje s Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Poglavlje I. Opće odredbe - člancima od 1 do 9. predmet Zakona, kojim je utvrđuje da se ovim zakonom uređuje se sustav i način upravljanja, gospodarenja, korištenja i raspolaganja šumama i šumskim zemljištima na načelima održivog gospodarenja, očuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih ekonomskih i ekoloških prihvatljivosti, planiranje u šumarstvu, financiranje i unapređivanje šuma na području Hercegbosanske županije, nadzor nad primjenom ovog zakona, kaznene odredbe kao i druga pitanja od značaja za šume i šumska zemljišta. Nadalje, shodno Zakonu o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 18/05, 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07, 58/08 i 22/22) propisano je da se šume i šumska zemljišta u vlasništvu države, u smislu ovog zakona, smatraju imovinom države Bosne i Hercegovine, te da se ista ne mogu se pravnim poslom otuđivati iz vlasništva države. Šume i šumska zemljišta na području Hercegbosanske županije definiraju se kao dobra od interesa za Hercegbosansku županiju, te imaju njezinu osobitu zaštitu. Propisuje se što se sve smatra šumom i šumskim zemljištem u smislu ovog zakona, te odlučivanje u slučaju sumnje ili spora smatra li se neko zemljište šumom ili šumskim zemljištem Ministarstvo odlučuje rješenjem. Člankom 7. i 8. definirane su Općekorisne i gospodarske funkcije šuma koje se temelje na načelu održivoga gospodarenja šumama, te obvezu donošenja cjenika šumskih proizvoda.

Poglavlje II. Gospodarenje šumama – člancima od 10. do 21. definirano je gospodarenje šumama

i kriteriji za održivo gospodarenje pa je propisano da gospodarenje šumama obuhvaća uzgoj, zaštitu i korištenje šuma i šumskih zemljišta te planiranje, projektiranje, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture, sukladno europskim kriterijima za održivo gospodarenje šumama. Određeno je da radi osiguranja provedbe europskih kriterija, korisnik šuma u vlasništvu države i vlasnik šuma u privatnom vlasništvu su dužni: gospodariti šumama u skladu sa šumskogospodarskim osnovama; dopustiti neometan pristup šumi osobama ovlaštenim za obavljanje nadzora nad gospodarenjem šumama; dopustiti provedbu propisanih praćenja, izmjera za potrebe izrade šumskogospodarske osnove, te prikupljanje podataka sukladno međunarodnim obvezama.

Nadalje, u ovom poglavlju propisuje se da upravljanje šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države na području Hercegbosanske županije ostvaruje se preko Ministarstva pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom, da istima gospodari korisnik šume kao pravna osoba od posebnog gospodarskog interesa za Hercegbosansku županiju koja gospodari šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države na području Hercegbosanske županije, da šumama i šumskim zemljištima koji nisu u vlasništvu države upravljaju i gospodare njihovi vlasnici. Načini, gospodarenja šumama u vlasništvu države, te se definiraju radovi gospodarenja šumama. Propisano je da vlasnici šuma i šumskog zemljišta ugovorom uz naknadu, prenose obavljanje stručnih poslova Upravi za šumarstvo koja je samostalna uprava, koja ima svoje ispostave na svakom šumskogospodarskom području. Definirani su poslovi Uprava za šumarstvo. U ovim odredbama propisuje se obveza da granice šuma u vlasništvu države moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima, vođenje dužne pažnje o susjednim parcelama, obveza vođenja evidencija o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko razvojnim planovima, šumsko gospodarskom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje, katastra šuma. Također propisuje se da se fizičke osobe mogu kretati šumom ili šumskim zemljištem kao posjetitelji šuma, ako nije drukčije određeno ovim Zakonom ili drugim propisom. Posjetom šumi ili šumskom zemljištu smatra se šetnja i ostali oblici građanskog uživanja u šumi i/ili šumskom zemljištu, bez stjecanja imovinske koristi.

Poglavlje II. Planiranje u šumarstvu – člancima od 22. do 29. U ovim odredbama propisuje se osnivanje šumsko gospodarskog područja, izrada, nadzor, sadržaj i postupak odobravanja ili revizije Šumsko gospodarske osnove, godišnji planovi realizacije šumsko gospodarske osnove kojima se realizira osnova, te izrada projekta za izvođenje.

Poglavlje III. Korištenje šuma – člancima od 30. do 38. regulira se doznaka stabala za sječu u šumama u vlasništvu države, te doznaka stabala za sječu u šumama u privatnom vlasništvu, tko je ovlašten vršiti doznaku, te je propisano da doznaku stabala ili obilježavanje površina za sječu u šumama u privatnom vlasništvu obavlja diplomirani inženjer ili magistar sa završenim šumarskim fakultetom sa položenim stručnim šumarskim ispitom kojeg rješenjem ovlasti Uprava za šumarstvo. Zahtjev za doznaku i sječu stabala u šumama u privatnom vlasništvu podnosi se Upravi za šumarstvo. Uz zahtjev iz stavka (2) ovog članka potrebno je podnijeti dokaze o pravu vlasništva iz zemljišne knjige ili druge dokaze iz kojih se može utvrditi vlasništvo. Člankom 32. propisano je da se stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznake, izrade projekta za izvođenje te obavještanja uprave za šumarstvo i uz suglasnost šumarske inspekcije. Odobrenje sječe doznačenih stabala u šumama u privatnom vlasništvu vrši se na temelju rješenja Uprave za šumarstvo. Nadalje, reguliran je *Promet drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda, te se određuje da drvni šumski proizvodi i drvo posječeno u šumi i izvan šume i šumskog zemljišta (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), mogu se transportirati samo ako su propisano obilježeni i ako je za njih izdan otpremni iskaz.* U ovim odredbama, predviđeno je da za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaže se stručni šumarski ispit. Stručni šumarski ispit mogu polagati diplomirani inženjeri ili magistri šumarstva sa završenim šumarskim fakultetom, sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja. Određena je zabrana pustošenja šuma, bespravna sječa stabala ili njihovo oštećivanje, s tim da u šumama u vlasništvu države korisnik šume može, sukladno izrađenom programu, uz naknadu dopustiti pašarenje, brst i žirenje, skupljanje i odnošenje šušnja, mahovine, šumskih plodova i drugih šumskih proizvoda, odnošenje humusa, šljunka, kamena, treseta i listinca i smolarenje. Definirani su uvjeti kada se može dozvoliti krčenje šume, te se propisuje da se krčenje se može dozvoliti u svrhu izgradnje šumske infrastrukture, u svrhu očuvanja stanišnih tipova i staništa vrsta od interesa za Europsku uniju u degradiranim sastojinama i šibljacka; ako se šuma ili šumsko zemljište radi interesa BiH, Federacije ili Županije trebaju privesti drugoj namjeni, ako to zahtijevaju interesi sigurnosti ili obrane zemlje, u svrhu provedbe zahvata u prostoru sukladno aktima za provedbu prostornih planova, ako je to potrebno radi građenja građevina koje se prema prostornom planu odnosno posebnom propisu mogu graditi izvan građevinskoga područja bez akta za provedbu prostornih planova. Dozvolu izdaje Ministarstvo.

Poglavlje IV. Zaštita šuma – člancima od 39. do 46. U ovim odredbama se propisuje obveza praćenja zdravstvenog stanja šuma i mjere zaštite koje su dužni obavljati Korisnik šuma i Uprava za šumarstvo. Propisano je da da Korisnik šuma i vlasnici šuma u privatnom vlasništvu provode ili osiguravaju provođenje sanitarne sječe prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem kukaca, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama Uprava za šumarstvo mora osigurati sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma ne mogu sami provesti sanitarnu sječu. Troškovi sanitarne sječe se podmiruju od ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata nastalih sanitarnom sječom. U slučaju nepogode u šumi prouzročene bilo kojim biotskim ili abiotskim čimbenicima, uključujući i šumske požare, korisnik šume i Uprava za šumarstvo za šume u privatnom vlasništvu, pripremaju projekt za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Nadalje, predviđeno je da Korisnik šuma je dužan umjetno obnoviti površine na kojima nije uspjelo prirodno pomlađivanje, površine na kojima je izvršeno pustošenje, bespravna sječa i površine na kojima je došlo do propadanja šuma, i to u roku od dvije godine, ako taj rok nije utvrđen šumskogospodarskom osnovom. Pošumljavanje se vrši prema planu za pošumljavanje. Predviđeno je da u šumi ili na šumskom zemljištu te na zemljištu 50 metara od ruba šume ne smije se ložiti otvorena vatra. Iznimno od ove odredbe, u šumi ili na šumskom zemljištu dopušteno je, izvan protupožarne sezone, ložiti vatru na šumskim radilištima i u svrhu uspostave šumskog reda, sve pod uvjetima i uz mjere opreznosti koje odredi Uprava za šumarstvo. Korisnik šume u suradnji sa Upravom za šumarstvo i nadležnim tijelom civilne zaštite, dužan je izraditi plan za zaštitu šuma od požara. Člankom 43. određuje se da u šumi je zabranjeno odlagati otpad i takav otpad Korisnik šume i vlasnici privatnih šuma dužni su otpad ukloniti iz šume te nastale troškove u vezi s tim poslovima imaju pravo naplatiti od osobe koja je taj otpad odložila u šumu i na šumsko zemljište. Nadalje, shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode nije dozvoljena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje vrsta drveća i grmlja koje su tim zakonom svrstane u kategoriju strogo zaštićenih vrsta čija se zaštita provodi zabranom korištenja. Člankom 45. propisana je obveza Uprave za šumarstvo za osiguranjem izravne zaštite šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu države od bespravnog prisvajanja, korištenja, šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda kao i drugih protupravnih radnji, putem organizirane čuvarske službe. Čuvanje šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu države obavlja osoba – lugar, koja ima najmanje srednju stručnu spremu šumarskoga smjera (III ili IV stupanj), te koja ispunjavaju i druge uvjete određene posebnim propisima. Čuvari šuma su ovlaštene službene osobe koje službu obavljaju u uniformi i koje posjeduju legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuju status čuvara šuma.

Poglavlje V. Zaštitne šume i šume posebne namjene– člancima od 47. do 49. regulirane su Zaštitne šume i šume posebne namjene, te postupak proglašenja. Da bi se osigurala njihova zaštita ili poseban način gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Zaštitne šume su: šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima ili ostrim klimatskim uvjetima koji ugrožavaju postojanje samih šuma; šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, gospodarskih i drugih objekata kao što su prometnice, energetske objekti, objekti telekomunikacijske infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda ili katastrofa ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja. Šume posebne namjene su:

šume ili njezini dijelovi koje imaju poseban kulturni, povijesni, ekološki i prirodni značaj, nacionalni parkovi, park šume, prirodni i lovni rezervati, šume od posebnog znanstvenog i obrazovnog značaja, šume i šumsko zemljište od značaja za zaštitu bioraznolikosti i prirodnih staništa flore, faune i drugih organizama; šume od posebnog značaja za obranu i potrebe oružanih snaga; šume ili njezini dijelovi registrirani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti; šume od posebnog značaja za pročišćavanje zraka, opskrbu vodom i njenu kvalitetu; šume namijenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta. Zahtjev za proglašenje zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom iz članka 46. ovog zakona podnosi zainteresirana institucija ili pravna osoba. Propisano je da Ministarstvo rješenjem o proglašenju pojedinu šumu i šumsko zemljište proglašava zaštitnom šumom ili šumom posebne namjene. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Poglavlje VI. Šumska infrastruktura – člancima od 50. do 51. U ovim odredbama propisuje se što sve obuhvaća šumska infrastruktura, planiranje, izgradnja, uvjeti i sl.. Šumska infrastruktura je sastavni dio šume i šumskog zemljišta, a obuhvaća šumsku prometnu infrastrukturu (šumski put) i druge građevine u šumama i na šumskom zemljištu namijenjene njihovom gospodarenju, a mogu je koristiti i druge pravne i fizičke osobe pod uvjetima koje odredi korisnik šume. Planiranje, izgradnja i održavanje šumske

infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uvjeta, šumskog tla, rastinja, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu. Pri planiranju i izgradnji šumske infrastrukture potrebno se prilagoditi prirodnom okolišu, te uvažavati potrebe lokalne zajednice, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe. Nadalje, odredbama članka 50. regulira se Promet motornih vozila u šumama i na šumskim putovima, te je isti dopušten je u svrhu gospodarenja šumama i nadzora, spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, te pristupa vlasnika, korisnika i pojedinca zemljištu za koje su odgovorni, kao i lokalnog stanovništva. Vlasnik i korisnik šuma i šumskog zemljišta mogu dozvoliti kretanje šumskim putem trećoj osobi po dogovoru koji može uključivati određenu naknadu. Za organiziranje biciklističkih i moto trka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu korisnika ili vlasnika. Također, za razliku od dosadašnjih rješenja ovim odredbama se predviđa da šumarske radove pored registriranih i licenciranih izvoditelja koji imaju odobrenje Ministarstva, iste mogu iznimno obavljati i fizičke osobe (lokalno stanovništvo).

Poglavlje VII. Raspolaganje šumama i šumskim zemljištima – člancima od 54. do 65. U ovim odredbama regulira se način izdvajanja šume i šumsko zemljište u vlasništvu države Ministarstvo te je predviđeno da se može izdvojiti ako je šuma i šumsko zemljište u vlasništvu države prostornim planom u obuhvatu građevinskog područja i/ili izdvojenog građevinskog područja; ako je na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu države planirana izgradnja vojnih građevina za potrebe obrane i potrebe nadzora državne granice odnosno osiguranja vidljivosti granične crte. Postupak za izdvajanje pokreće se na zahtjev tijela jedinice lokalne samouprave na čijem području se traži izdvajanje, za potrebe interesa obrane pokreće se na zahtjev s tijela nadležnog za obranu, a za potrebe nadzora državne granice odnosno osiguranja vidljivosti granične crte pokreće se na zahtjev tijela nadležnog za državnu granicu. Također, u odnosu na ranije propise ovim zakonom se omogućava da se pojedino šumsko zemljište u vlasništvu države koje je po načinu uporabe u katastru upisano kao: oranica, vrt, livada, pašnjak, voćnjak, maslinik, vinograd, trstik i močvara, Ministarstvo može rješenjem izdvojiti iz šumskogospodarskog područja radi privođenja poljoprivrednoj vrsti uporabe, te da se pojedino zemljište u privatnom vlasništvu koje je uvršteno u šumskogospodarsku osnovu, a koje je po načinu uporabe u katastru opisano kao: oranica, vrt, livada, pašnjak, voćnjak, maslinik, vinograd, trstik i močvara, Ministarstvo može rješenjem izdvojiti iz šumskogospodarskog područja radi privođenja poljoprivrednoj vrsti uporabe. Rješenje iz ovih odredbi donosi se na temelju mišljenja povjerenstva koje imenuje ministar, nakon izvršenog očevida, procjene troškova privođenja poljoprivrednoj proizvodnji, te propisa šumskogospodarske osnove, kao i ostale dokumentacije u vezi sa zemljištem o kojem se odlučuje. Također propisan je mogućnost promjene namjene šumskog zemljišta u pravilu samo za šume i šumska zemljišta u privatnom vlasništvu. Postupak promjene namjene šumskog zemljišta provodi Ministarstvo sukladno odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa. Nadalje, u ovim odredbama regulira se mogućnost davanje u zakup šumskih zemljišta, kada i za što se može dati zakup, regulira se osnivanje prava građenja i osnivanje prava služnosti na šumskom zemljištu, način osnivanja, naknada za osnovano pravo građenja i osnovano pravo služnosti i sl. namjene za koje se može dati pravo rađenja i pravo služenja. Predviđa se naknada štete koju u slučaju štete šumi, šumskom zemljištu, šumskim proizvodima i šumskoj infrastrukturi. Visinu, način izračuna prema kojima se određuje naknada za šumsku štetu iz ovoga članka ministar propisuje pravilnikom (odštetni cjenik).

Poglavlje VIII. Financiranje – člancima od 66. do 71. U ovim odredbama predviđa se radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva temeljenih na načelima održivog gospodarenja šumama utvrđenih šumsko gospodarskim osnovama osiguravaju se financijska sredstva za zaštitu i unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj. Sredstva se osiguravaju naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama; naknada za korištenje šuma u državnom vlasništvu; naknada u postupku krčenja šume; naknada u postupku osnivanja prava služnosti/građenja, naknada za zakup šumskog zemljišta iz naknada za općekorisne funkcije šuma; ostalih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugih izvora. Sredstva iz stavka (2) ovog članka uplaćuju se na račun Proračuna Županije. Visina naknade za korištenje šuma u vlasništvu države iznosi 9%, od prihoda utvrđenog na temelju realizirane godišnje količine sječe šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju u skladu s cjenikom iz članka 8. ovog zakona i realiziranog prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda. Naknada se uplaćuje 1% na namjenski račun Proračuna Županije; 8 % na račun jedinice lokalne samouprave na čijem području se ostvaruje prihod.

Poglavlje IX. Nadzor – člancima od 72. do 78. U ovom poglavlju propisano je da Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja. Poslove šumarske inspekcije obavljaju šumarski inspektori. Zakonom su propisana ovlaštenja, dužnosti (obaveze)

i postupanje šumarskog inspektora, te postupanje po rješenju šumarskog inspektora.

Poglavlje X. Kaznene odredbe – člancima od 72. do 78. U ovom poglavlju propisane su novčane kazne za: pravne osobe, odgovorne osobe u pravnoj osobi, korisnika šuma ili druge pravne osobe, vlasnike privatnih šume i fizičke osobe.

Poglavlje XI. Prijelazne i završne odredbe – člancima od 83. do 90. U ovom poglavlju Uprava za šumarstvo i Korisnik šume su dužni prilagoditi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona. Regulirana je obveza donošenja podzakonskih akata i rok donošenja istih. Definirani su zatečeni neriješeni zahtjevi koji će se rješavati po odredbama ovog zakona. Prestanak primjene ranijeg zakona, te stupanje na snagu ovog zakona.

Očekivane posljedice donošenja Zakona:

- učinkovito i odgovorno gospodarenje šumama na području Hercegbosanske županije;
- usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije na području održivog gospodarenja šumama i šumskim ekosustavom posebno u području sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, te time unaprjeđenje uvjeta za provedbu obveza temeljem EU zakonodavstva u području zaštite klime,
- usklađivanje novčanih iznosa prekršajnih odredbi za pravne i fizičke osobe,

IV. MIŠLJENJA NADLEŽNIH TIJELA

V. JAVNA RASPRAVA

VI. USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Nakon što je Europsko vijeće (EV) u prvoj polovici 2024. godine odobrilo otvaranje pristupnih pregovora s Bosnom i Hercegovinom o ulasku Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, a kako važeća regulativa iz oblasti šumarstva nije bila usklađena s propisima Europske unije, uočena je potreba potpunog usklađivanja s propisima Europske unije Zakona o šumama Hercegbosanske županije.

Hercegbosanska županije potvrđuje svoju predanost održivom gospodarenju svih šuma na području Županije i odmak od tradicionalnog koncepta održive proizvodnje drva i jednakog vrednovanja okolišnih i društvenih vrijednosti šuma. Prihvaćajući trendove u razvijenom svijetu, šumarski sektor ima jednu od prioritarnih uloga u smanjenju stakleničkih plinova, zbog sve raširenijeg korištenja kao izvora energije biomase, koja je rezultat gospodarenja ali i korištenja drvne mase iz šume kroz primarnu preradu.

S obzirom na navedeno, u Zakon o šumama Hercegbosanske županije izvršeno je potpuno usklađivanje Zakonskih odredbi sa važećim regulativama i smjernicama EU, naime ovim Zakonom - preuzeti su svi Europski kriteriji za održivo gospodarenje šumom, koje podrazumijeva održavanje i unaprjeđenje stanja šumskih resursa i njihov doprinos globalnom kruženju ugljika, održavanja zdravstvenog stanja i vitalnosti stanja i šumskog ekosustava, održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šuma (drvne i nedrvne), održavanje, očuvanje i unaprjeđenje biološke raznolikosti u šumskim ekosustavima, održavanje i odgovarajuće unaprjeđenje zaštitnih funkcija pri gospodarenju šumama (tlo i voda) i održavanje ostalih socijalno-ekonomskih funkcija i uvjeta.

VII. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna novčana sredstva u proračunu Hercegbosanske županije.